

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 7.

NORGES KOMMUNALE FINANSER

I regnskapsåret 1930—31

med

Tillegg: Sammendrag av kommunenes og statens utgifter og inntekter i
budgettårene 1925—26 til 1930—1931.

(*Finances des communes pendant l'année 1930—1931.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1933

Pris: Kr. 1,25.

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Rekke VIII.

Trykt 1931:

- Nr. 142. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1928. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 143. Norges sparebanker 1929. (*Caisse d'épargne.*)
— 144. Civil rettspleie 1928 og 1929. (*Justice civile.*)
— 145. Jordbruksstillingen 20 juni 1929. Annet hefte. Arealet og dets anvendelse m. v. (*Recensement de 20 juin 1929. La superficie et son emploi, etc.*)
— 146. Norges jernbaner 1929—30. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 147. Lønninger 1930. (*Gages et salaires.*)
— 148. Norges skibsfart 1929. (*Navigation.*)
— 149. Norges kommunale finanser 1928—29. (*Finances des communes.*)
— 150. Det civile veterinarvesen 1929. (*Service vétérinaire civil.*)
— 151. Den Norske Statskasses finanser 1913/14—1931/32. (*Finances de l'État.*)
— 152. Meieribruket i Norge 1929. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1929.*)
— 153. Sjømannstrygden 1928. Fiskertrygden 1928. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 154. Industriarbeidertrygden. Ulykkesterrygden 1928. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
— 155. Norges bergverksdrift 1930. (*Mines et usines.*)
— 156. Private aktiebanker 1930. (*Banques privées par actions.*)
— 157. Stortingsvalget 1930. (*Élections en 1930 pour le «Storting».*)
— 158. Arbeidslønnen i jordbruksdelen. Driftsåret 1930—31. (*Salaires des ouvriers agricoles 1930—31.*)
— 159. Norges postvesen 1930. (*Statistique postale.*)
— 160. Norges telegrafvesen 1929—1930. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 161. Norges industri 1928 og 1929. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 162. Sinnssykeasylenes virksomhet 1929. (*Hospices d'aliénés.*)
— 163. Skolevesenets tilstand 1928—1929. (*Instruction publique.*)
— 164. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1930. (*Conventions collectives et conflits du travail en 1930.*)
— 165. Arbeidsledighetstillingen 15 Januar 1931 ved de Offentlige Arbeidskontorer. (*Recensement des chômeurs 15 janvier 1931 par les Offices publics de Placement.*)
— 166. Landbruksareal og husdyrholt 1931. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1931. (Recensement représentatif.)*)
— 167. Norges fiskerier 1929. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 168. De spedalske i Norge 1926—1930. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1926—1930.*)
— 169. Syketrygden 1930. (*Assurance-maladie de l'État.*)
— 170. Norges sparebanker 1930. (*Caisse d'épargne.*)
— 171. Jordbruksstillingen 20 juni 1929. Tredje hefte. Brukenes antall og størrelse m. v. (*Recensement du 20 juin 1929. Propriétés foncières rurales, nombre et grandeur, etc.*)
— 172. Norges handel 1930. (*Commerce.*)
— 173. Forsikringsselskaper 1930. (*Sociétés d'assurances.*)
-

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 7.

NORGES KOMMUNALE FINANSER

I regnskapsåret 1930—31

med

Tillegg: Sammendrag av kommunenes og statens utgifter og inntekter i
budgettårene 1925—26 til 1930—1931.

(*Finances des communes pendant l'année 1930—1931.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1933

For årene 1881—1895 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III,
for 1896—1902 rekke IV, senest nr. 127.

For årene 1903—1929/30 se rekke V 12, 40, 75, 84, 121, 165 og
215, rekke VI 14, 31, 80, 100, 122 og 160, rekke VII 7, 47, 63, 84,
107, 137 og 163 samt rekke VIII 4, 44, 68, 100, 130, 149 og 185.

Innhold.

	Side
Innledning	1
Tabeller:	
Tabell 1. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes kontante utgifter og inntekter i regnskapsårene 1930—31, 1929—30, 1928—29, 1927—28 og 1926—27	24
— 2. Herredskommunenes kontante utgifter og inntekter etter kommuneregnskapene 1930—31	28
— 3. Fylkeskommunenes kontante utgifter og inntekter etter kommuneregnskapene 1930—31	34
— 4. Bykommunenes kontante utgifter og inntekter etter kommuneregnskapene 1930—31	40
— 5. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes formue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1930—31	48
— 6. Bykommunenes formue og lånegjeld pr. 30 juni 1931	50
— 7. Formue og inntekt ifølge skatteligningen, skatter og avgifter, disses innbetaling; skatterestanser m. v. Absolutte og relative tall	52
— 8. Spesifikasjon av byenes skatteligning 1930—31, skatterestanser m. v.	54
— 9. Spesifikasjon av byenes skatteligning 1930—31; relative tall	56
— 10. Fylkeskommunenes formue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1930—31	57
— 11. Havnekassenes utgifter og inntekter etter regnskapene 1930—31 . .	58
— 12. Utdrag av de kommunale elektrisitetsverks regnskap for 1930—31, resp. 1930	60
— 13. <i>Tillegg:</i> Sammendrag av kommunenes og statens samlede kontante utgifter og inntekter i budgettårene 1925—26 til 1930—31	64

Table des matières.

	Pages
Introduction	1
Tableaux:	
Tableau n° 1. Dépenses et recettes des communes rurales, préfectorales et urbaines, résumé. Exercices 1930—31, 1929—30, 1928—29, 1927—28 og 1926—27	24
— n° 2. Dépenses et recettes des communes rurales. Exercice 1930—31.	28
— n° 3. Dépenses et recettes des communes préfectorales. Exercice 1930—31	34
— n° 4. Dépenses et recettes des communes urbaines. Exercice 1930—31	40
— n° 5. Fortune et emprunts des communes rurales, préfectorales et urbaines à l'expiration de l'exercice 1930—31. Résumé	48
— n° 6. Fortune et emprunts des communes urbaines au 30 juin 1931.	50
— n° 7. Fortune et revenu d'après la répartition de l'impôt, impôts et droits, leur versement; restants des impôts, etc. Chiffres absolus et relatifs	52
— n° 8. Répartition de l'impôt et restants des impôts des villes, etc.; spécification	54
— n° 9. Répartition de l'impôt des villes; spécification. Chiffres relatifs.	56
— n° 10. Fortune et emprunts des communes préfectorales à l'expiration de l'exercice 1930—31	57
— n° 11. Dépenses et recettes des caisses des ports. Exercice 1930—31.	58
— n° 12. Extrait des comptes des usines d'électricité communales pour 1930—31, resp. 1930	60
— n° 13. <i>Appendice.</i> Résumé des dépenses et recettes totales des communes et de l'État dans les exercices 1925—26 — 1930—31	64

Innledning.

Det statistiske materiale og planen for utarbeidelsen.

Statistikken over kommunenes finanser bygger på regnskapsutdrag, som hvert år sendes inn til det Statistiske Centralbyrå fra de forskjellige kommuner.

De skjemaer som landkommunene stort sett følger i sine budgett og regnskap er fastsatt ved skrivelse av 15 november 1883 fra Departementet for det Indre. I overensstemmelse med disse skjemaer er også regnskapsutdragene til det Statistiske Centralbyrå avfattet. For bykommunenes budgettopstilling og regnskapsavleggelse har Justisdepartementet fastsatt nytt skjema ved rundskrivelse av 18 mars 1924. Dette skjema benyttes også ved innsendelse av regnskapsutdrag til Byrået.

I kommunalstatistikken for 1924/25 (N. Off. Stat. VIII 44) og i statistikken over statskassens finanser for 1913/14—1926/27 (N. Off. Stat. VII 198), som vi henviser til, er der gjort rede for den plan som nu følges ved utarbeidelsen av vår finansstatistikk.

I regnskapsutdragene for 1930/31 var ført op de statstilskudd som dette år var ydet av bevilgningen til statsstøtte for vanskeligstillede kommuner. Tilskuddet er som regel ikke knyttet til noget bestemt kommunalt formål. For å holde fast på prinsippet om nettoopstilling av kommunenes inntekter og utgifter har man derfor strøket de nevnte statstilskudd mot tilsvarende reduksjon av posten «andre utgifter». Næsten i alle utdrag av kommuneregnskapene føres der op en slik sekkepost, hvor forskjellige tilfeldige og mindre utgifter som ikke har kunnet henføres til noget bestemt formål, er ført op.

Kommunenes inntekter og utgifter.

a. Alle inntekter og utgifter.

	Herreds-kommu-nær	Fylkes-kommu-nær	Land-kommu-nene i alt	By-kommu-nær	Alle kommu-nær
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Utgifter:					
A. Ordinære utgifter	82 844	23 809	106 653	141 049	247 702
B. Ekstraord. ——	20 490	10 809	31 299	39 973	71 272
Tils. . .	103 334	34 618	137 952	181 022	318 974
Inntekter:					
A. Ordinære inntekter	95 103	27 239	122 342	150 812	273 154
B. Ekstraord. ——	8 231	7 379	15 610	30 210	45 820
Tils. . .	103 334	34 618	137 952	181 022	318 974

Kommunenes ordinære utgifter utgjorde altså 247,7 mill. kr. mot 241,6 mill. kr. i 1929/30, en stigning på 2,5 pct. Til sammenligning anføres at antatt og skattbar inntekt ifølge den kommunale skatteligning for samme budgettår steg med henholdsvis 2,1 pct. og 2,8 pct. Følgen var at den gjennemsnittlige skattøre ble omrent uforandret, nemlig 15,56 pct., mot 15,91 pct. i 1929/30.

Ifølge regnskapsutdragene oversteg kommunenes ordinære inntekter i 1930/31 de ordinære utgifter med 25 452 000 kr. Herav falt på landkommunene 15 689 000 kr. og på bykommunene 9 763 000 kr. Den overskytende del av de ordinære inntekter er sammen med de ekstraord. inntekter (lånemidler, inndragne kapitaler m. v.) anvendt til dekning av ekstraord. utgifter. Man gir følgende oversikt over de ekstraord. utgifter og disses dekning:

Ekstraordinære utgifter	Land-komm.	By-komm.	Disses dekning	Land-komm.	By-komm.
	1000 kr.	1000 kr.		1000 kr.	1000 kr.
Bygging av kirker, skoler, sykehus m. v.	3 444	1 764	Fond, avsetninger og utesettede midler	3 652	5 948
Off. arb. (veier, gater, broer, vann- og kloakkledn.)	4 438	8 347	Salg av eiendommer	1 408	1 092
Andre faste eiendommer m.v.	1 997	11 062	Andre ekstraord. inntekter	-	889
Bidrag til jernbanebygging	1 288	775		5 060	7 929
Utlån og avsetninger	6 282	2 940	Tils.		
Økning av kassebeh.og forskd.	2 620	5 049	Inntektsførte lånmidler	10 550	22 281
			Dekket ved ord. inntekter	15 689	9 763
Tils.	14 829	29 937			
Avdrag på gjeld	16 470	10 036			
I alt	31 299	39 973		I alt	31 299 39 973

I bygdene er omrent halvdelen og i byene omrent en fjerdedel av kommunenes ekstraordinære utgifter dekket ved ordinære inntekter. Betydningen herav beror imidlertid på begrepet ekstraordinære utgifter. Som man ser er avdrag på gjeld opført blandt disse. Det er imidlertid meget som taler for at gjeldsavdragene rettelig burde betraktes som ordinære utgifter. Gjør man dette, viser det sig at der ikke blir balanse mellom ordinære inntekter og ordinære utgifter. For landkommunene blir det et underskudd på 781 000 kr. og for bykommunene et underskudd på 273 000 kr. Hertil kommer statstilskuddet til vanskeligstillede kommuner (jfr. side 1). Det utgjorde i 1930/31 730 304 kr., som med undtagelse av 3 000 kr. (Florø) tilfalt landkommuner. Her må også tas i betraktning at mange kommuner ikke betalte kontraktmessige renter av sin gjeld.

Under de nuværende forhold, da mange kommuner ikke har kunnet betale kontraktmessige avdrag på gjelden, er det tvilsomt om de betalte avdrag som er ført til utgift i regnskapene er tilstrekkelige til å dekke verdi-

forringelsen (amortisasjonen) på eiendommene. Særlig må det antas at dette er tilfellet i landkommunene, hvor avdragene i 1930/31 bare var 16 470 000 kr. mot 24 898 000 kr. i 1926/27. De kapitaløkende utgifter (bygging og innkjøp av eiendommer, utlån og avsetninger, jernbanebidrag og økning av beholdninger) utgjorde i landkommunene 14,8 mill. kr. eller 10,7 pct. av de samlede utgifter. De tilsvarende tall for 1929/30 var 14,6 mill. kr. eller 10,8 pct., for 1928/29 15,8 mill. eller 11,3 pct., for 1927/28 13,2 mill. eller 9,0 pct., for 1926/27 20,5 mill. eller 12,6 pct., for 1925/26 25,7 mill. eller 15,2 pct. og for 1924/25 33,0 mill. kr. eller 19,2 pct. av de samlede utgifter. Disse tall viser at reduksjonen i landkommunenes budgetter i disse år har gått forholdsvis langt sterkere ut over de ekstraordinære utgifter enn over de ordinære. Særlig kan her nevnes bygging av folkeskoler, som i 1924/25 utgjorde 6 416 000 kr., i 1925/26 3 798 000 kr., i 1926/27 2 876 000 kr., i 1927/28 1 661 000 kr., i 1928/29 1 672 000 kr., i 1929/30 2 106 000 kr. og i 1930/31 2 515 000 kr. Også de beløp som er brukt til bygging av kirker, sykehus og fattighjem er blitt betydelig mindre i de 5 år som her er nevnt (se tab. 1, utgiftspostene B I a, b, c, d, e). Dette er selvsagt en følge av de finansielle vanskeligheter, som i disse år stadig er blitt større. Det er lett forklarlig at anleggsutgiftene først og fremst er blitt redusert. Tallene tyder imidlertid på at landkommunene her har et skjult underskudd som de senere antagelig vil bli nødt til å oparbeide.

Bykommunenes gjeldsavdrag i 1930/31 var 10 036 000 kr. mot 8 692 000 kr. i 1929/30, 11 315 000 kr. i 1928/29, 12 567 000 i 1927/28 og 13 926 000 kr. i 1926/27. For byene er den kapitaløkende anvendelse (bygging, utlån m. v.) 29 937 000 kr. og kapitalforbruket (lånemidler og andre ekstraordinære inntekter) 30 210 000 kr.

b. De ordinære utgifter.

I tabellene er de ordinære utgifter fordelt på de forskjellige kommunale administrasjoner. Denne fordeling er som før antydet ikke fullstendig, fordi renter og amortisasjon vedkommende ekstraordinære utgifter ikke er fordelt. Dette gjelder selvsagt bare de kommunale oppgaver (administrasjoner), som krever tilstedeværelsen av faste eiendommer for å kunne løses. En beregning av de nevnte utgifter på grunnlag av statusoppgavene har man heller ikke kunnet foreta, da verdsettelsen av eiendommene for tiden synes å være meget tilfeldig i kommunene.

Man skal i det følgende knytte nogen bemerkninger til de viktigste utgiftsposter på de kommunale budgetter. Under behandlingen av de poster hvor staten bærer en del av utgiftene i form av bidrag til kommunene og på annen måte vil også statens utgifter bli oppført. Man får derved en samlet oversikt over samfundets utgifter til vedkommende formål. I tabell 13

har man dessuten foretatt et sammendrag av kommunenes og statens budgetter (almindelig finansstatistikk).

1. Renter av gjeld. For landkommunene var de utbetalte renter 1930/31 14 365 000 kr. og for byene 18 906 000 kr. eller henholdsvis 13,46 og 13,40 pct. av de ordinære utgifter. Disse opgaver gjelder imidlertid bare den egentlige kommunegjeld, hvis utgifter i sin helhet kommer på kommunebudgettet og dermed over i beskatningen. Resten av gjelden vedkommer regnskapsmessig de kommunale bedrifter, men disses underskudd, som skyldes de store gjeldsutgifter, må også dekkes av kommunekassene. På landkommunenes budgettregnskap opførtes i 1930/31 4 887 000 kr. i underskudd på bedriftene. Regner man bedriftenes underskudd som renter av gjeld, får man altså for landkommunene 19 252 000 kr. eller 17,7 pct. på denne utgiftspost.

Kommunenes samlede länegjeld pr. 30 juni 1931 utgjorde i alt 1 438 193 000 kr. fordelt med 689 691 000 kr. på landkommunene og 748 502 000 kr. på bykommunene. Gjelden er altså noget større i byene enn i bygdene. Allikevel har landkommunene de største gjeldsutgifter, når underskuddene på bedriftene tas med her. Dette kommer av at i landkommunene var 414,7 mill. kr. av länene anvendt til anlegg av elektrisitetsverk, og disse forrenter gjennemgående en betydelig mindre del av kapitalen enn byenes elektrisitetsverk. I avsnittet om kommunenes inntekter er gitt en nærmere oversikt over de kommunale elektrisitetsverks drift i 1930/31 (se side 19).

2. Sociale formål. De viktigste poster under sociale formål er fattigvesenet, alderdoms- og uførhetstrygd, bidrag til syke-, ulykkes- og arbeidsledighetstrygd, arbeidsledighetsbidrag og nødsarbeide (se tab. 1, utgiftspost V).

Ved lov av 5 juni 1925, nr. 3, ble bestemt at «forsåvidt en sinnssyks tilstand krever en fra sedvanlig forsorg særegen behandling og forpleining», skal utgiftene hermed ikke anses som fattigutgifter. Loven må forstås slik at utgiftene vedkommende de sinnssyke som ikke trenger slik særbehandling og forpleining fremdeles skal regnes som fattighjelp. De aller fleste kommuner har imidlertid fortsatt å føre alle sinnssykeutgifter op som fattigutgifter. For de fleste kommuners vedkommende har Byrået ved spesiell henvendelse vedkommende regnskapsutdragene for 1930/31 fått skjelnet mellem sinnssykeutgiftene på den måte som loven gir anvisning på. Man vil dog ha tilføiet at for mange kommuners vedkommende synes denne deling å være nokså usikker. Særbehandlingen av sinnssyke er i tabellene ført op som en særskilt post under utgiftskapitlet helsepleie. For herredene er her ført op 1 189 000 kr. og for byene 2 526 000 kr. Overføringen av disse utgifter fra fattigvesenet til helsepleien gjør imidlertid

tid at sammenligningen med de tilsvarende utgifter for tidligere år blir misvisende. For å få sammenlignbare tall for årene 1925/26¹—1929/30 har man i følgende sammenstilling regnet med at utgiftene til særbehandling av sinnssyke i alle disse år har vært de samme som i 1930/31. Fattigutgiftene for hvert av disse år er derfor redusert med 1 189 000 kr. for herredenes vedkommende og 2 526 000 kr. for byenes. Helsepleiens utgifter er tilsvarende øket. Man får da følgende tall:

	Fattigvesenet			Helsepleien		
	Land-kommuner	By-kommuner	Alle kommuner	Land-kommuner	By-kommuner	Alle kommuner
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1925/26	21 617	21 204	42 821	9 438	11 607	21 045
1926/27	23 456	24 630	48 086	8 764	11 375	20 139
1927/28	24 555	23 500	48 055	7 960	10 690	18 650
1928/29	23 195	21 610	44 805	7 640	10 180	17 820
1929/30	22 430	21 126	43 556	7 462	10 234	17 696
1930/31	23 181	22 938	46 119	7 721	10 168	17 889

Tabellene er forandret i overensstemmelse hermed.

Regner man fattigutgiftene i procenter av de samlede ordinære utgifter, får man for de 6 år som ovenfor er anført følgende tall:

	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Landkommuner . . .	17,74	19,98	22,14	21,58	21,25	21,74
Bykommuner	12,68	15,37	16,40	15,76	15,53	16,26
Riket	14,60	17,32	18,90	18,32	18,03	18,62

Gjennomsnittlig pr. fattigunderstøttet hovedperson får man for de samme år følgende tall:

	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Landkommuner . . .	426,38	406,42	405,49	383,50	361,63	322,38
Bykommuner	477,89	492,90	465,63	451,88	439,46	431,22
Riket	441,92	446,46	432,83	413,69	395,70	368,65

For landkommunene og bykommunene sammenlagt var altså fattigutgiftene i 1930/31 46,1 mill. kr. mot 43,6 mill. kr. i 1929/30. I årene 1913/14 og 1919/20 var de henholdsvis 11,5 og 27,8 mill. kr. (Her er særbehandling av sinnssyke medregnet; se side 4.) I disse år hang stigningen sammen med nedgangen i pengeverdien. Antallet av fattigunderstøttede var i disse år avtagende. Men også etter 1919/20 steg fattigutgiftene. I 1926/27 var de oppe i 48,1 mill. kr. De var noget mindre i årene 1928/29 og 1929/30, men viser

¹ Lov av 5 juni 1925 trådte i kraft 1 juli 1925.

i 1930/31 en stigning på 2 563 000 kr. eller 5,9 pct., sammenlignet med foregående år. Antallet av fattigunderstøttede har siden 1920 også steget sterkt, fra 56 260 i 1920 til 111 026 i 1928, 108 305 i 1929, 110 100 i 1930 og 125 104 kr. i 1931. Man ser at etter en nedgang i 1929 er der i 1930 og 1931 igjen en betydelig stigning i antallet av fattigunderstøttede. Stigningen faller vesentlig på bygdene, hvor antallet i 1929, 1930 og 1931 var henholdsvis 60 483, 62 027 og 71 906. For byene var de tilsvarende tall henholdsvis 47 822, 48 073 og 53 198.

Det gjennemsnittlige bidrag pr. fattigunderstøttet hovedperson var i 1930/31 i landkommunene kr. 322,38 og i bykommunene kr. 431,22. Som tabellen foran viser er dette noget mindre enn de foregående år.

Fattigvesenets utgifter utgjorde i 1930/31 21,74 pct. av landkommunenes og 16,26 pct. av bykommunenes ordinære utgifter mot henholdsvis 21,25 og 15,53 pct. året før. I landkommunene går en større del av de samlede utgifter til fattigvesenet enn i byene; men dette må ses i forbindelse med at i byene ydes økonomisk støtte til mindrebemidlede i større utstrekning enn i bygdene på annen måte enn som fattighjelp. Utgiftene til sociale formål er som helhet betraktet noget større i byene enn i bygdene, henholdsvis (for 1930/31) 44 927 000 kr. og 29 944 000 kr. eller 31,85 pct. og 28,08 pct. av de ordinære utgifter.

Kommunal alders- og uførhetsstrygd, delvis i forbindelse med morstrygd, begynte å innføres i enkelte kommuner fra 1916 av. Efter Byråets undersøkelse (se Stat. Medd. 1922, nr. 3) var denne reform pr. 1 januar 1922 innført i 77 herreder og 28 byer. Ifølge en senere undersøkelse (Stat. Medd. 1931, nr. 11) var pr. 1 juli 1930 alderstrygd, delvis i forbindelse med uførhets- og morstrygd, innført i 118 kommuner, nemlig 31 byer og 87 landkommuner. Folketallet i de trygdede byer utgjorde 84 pct. og i de trygdede landkommuner 27 pct. av den samlede befolkning. Stigningen fra 1922 er ikke særlig stor. Til alders-, uførhets- og morstrygd anvendtes ifølge de kommunale regnskap er i årene 1924/25, 1925/26, 1926/27, 1927/28, 1928/29, 1929/30 og 1930/31 henholdsvis i landkommunene 3 911 000 kr., 3 949 000 kr., 3 863 000 kr., 3 252 000 kr., 3 210 000 kr., 3 031 000 kr. og 2 943 000 kr. og i bykommunene 10 486 000 kr., 10 848 000 kr., 11 504 000 kr., 11 509 000 kr., 11 468 000 kr., 12 679 000 kr. og 13 193 000 kr.

Til nødsarbeide var på de kommunale regnskap opført:

	1921/22	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31
	1000 kr.
Herreder . .	3 731	3 690	1 371	950	2 273	1 696	770	717	565	940
Byer	11 479	9 913	6 636	4 764	6 222	4 094	3 186	3 602	4 251	2 927
I alt	15 210	13 603	8 007	5 714	8 495	5 790	3 956	4 319	4 816	3 867

I de innsendte oppgaver over kommunenes gjeld pr. 30 juni 1931 er oppgitt at av landkommunenes og bykommunenes lånegjeld var henholdsvis 13,6 og 10,4 mill. stiftet på grunn av nødsarbeide.

S k o l e n. Kommunenes ordinære utgifter til de forskjellige slags skoler var i 1930/31 48 488 000 kr. mot 47 639 000 kr. i 1929/30, 45 731 000 kr. i 1928/29, 46 859 000 kr. i 1927/28 og 52 090 000 kr. i 1926/27. De utgjorde i de nevnte år henholdsvis 19,58 pct., 19,72 pct., 18,69 pct., 18,43 pct. og 18,76 pct. av de ordinære utgifter. Kommunenes samlede skoleutgifter var altså i 1930/31 noget større enn de nærmest foregående år både absolutt og relativt. Det anførte beløp for 1930/31 fordeler sig på folkeskolen med 35 932 000 kr., den høiere almenskole med 5 478 000 kr. og på «andre skoler» (fortsettelsesskoler, tekniske skoler, landbruks-, industri- og husmorskoler m. v.) med 7 078 000 kr.

F o l k e s k o l e n. De ordinære utgifter til folkeskolen i budgettårene 1924/25, 1929/30 og 1930/31 ses av nedenstående sammenstilling. Statens bidrag til kommunenes folkeskoler er oppført særskilt.¹ Det bemerkes at skolekretsenes særskilte utredslser (444 000 kr.) og verks og bruks bidrag til eget skolevesen (168 000 kr.) her er innbefattet i landkommunenes skoleutgifter, skjønt de ikke er oppført i herredskommunenes budgettregnskap.

	Landsfolkeskolen			Byfolkeskolen			Folkeskolen i alt		
	Kommune	Staten	Tils.	Kommune	Staten	Tils.	Kommune	Staten ²	Tils.
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1924/25	18 622	28 868	47 490	23 125	7 629	30 754	41 747	36 497	78 244
1929/30	17 221	23 518	40 739	17 639	6 169	23 808	34 860	29 687	64 547
1930/31	18 435	24 075	42 510	18 108	6 360	24 468	36 543	30 435	66 978

Folkeskolens ordinære utgifter steg altså fra 64 547 000 kr. i 1929/30 til 66 978 000 kr. i 1930/31 eller 2 431 000 kr. Det vesentlige av denne stigning faller på landkommunene. Det kan være flere årsaker til den stigning som regnskapene viser. Man merker sig at antallet av elever i landsskolen steg fra 304 462 i 1929/30 til 307 485 i 1930/31. Efterbetaling av lærerlønn kan også ha bidratt til at kontantregnskapene viser høiere tall enn foregående år.

Pr. elev utgjorde de ordinære utgifter i 1930/31 i landsfolkeskolen kr. 138,25 og i byfolkeskolen kr. 252,56 eller gjennomsnittlig for hele landet kr. 165,64. Av landsfolkeskolens utgifter bar staten gjennomsnittlig 56,58 pct.

¹ Derimot er ikke tatt med en del andre statsutgifter vedkommende folkeskolen: lærerskolene kr. 901 000, skoledirektørembedene kr. 118 000 og forskjellige andre utgifter ved folkeskolen kr. 46 332 foruten folkeskoleavdelingens andel i Kirkedepartementets utgifter, da disse ikke kan fordeles mellom landsfolkeskolen og byfolkeskolen.

² Utgiftene til lærerskoler og skoledirektørembeder er ikke medregnet.

og av byfolkeskolens 26,00 pct. Ifølge skolelovene av 13/5 1927 yder staten 55—85 pct. i landkommunene og 35—50 pct. i byene til lærernes grunnlønn foruten bidrag til alderstillegg og forskjellige andre utgifter ved folkeskolen.

Av landkommunenes ordinære utgifter gikk til folkeskolen 16,71 pct. mot 15,76 pct. i 1929/30, 14,50 pct. i 1928/29, 13,71 pct. i 1927/28 og 15,05 pct. i 1926/27. De tilsvarende tall for byene var 12,84 pct., 12,96 pct., 12,76 pct., 12,92 pct. og 12,43 pct. I forhold til de beløp som kommunene forvalter går altså et større beløp til folkeskolen i landkommunene enn i byene. Pr. elev er derimot folkeskoleutgiftene betydelig høyere i byene enn på landet. Årsaken hertil er byenes høyere lønninger, lengere skoletid, skolenes bedre utstyr med undervisningsmidler o. s. v. Fritt skolemateriell, fri tannpleie og fri skolebespisning er mer almindelig i byene enn på landet. Dette bidrar derfor også til at utgiftene pr. elev blir så meget større.

De ekstraordinære utgifter til bygging av folkeskoler utgjorde i 1930/31 for landkommunene 2 515 000 kr. og for byene 109 000 kr., tilsammen 2 624 000 kr. mot 2 396 000 kr. i 1929/30, 2 113 000 kr. i 1928/29, 1 904 000 kr. i 1927/28, 3 208 000 kr. i 1926/27, 5 079 000 kr. i 1925/26 og 7 951 000 kr. i 1924/25. For tidligere år har man ikke oppgaver over bygggeomkostningene ved folkeskolen. De blev opført sammen med de ordinære utgifter. I følgende tabell over folkeskolens utgifter er derfor skolebyggingen tatt med overalt. I oppgaven over statens utgifter er også utgiftene ved lærerskolene og skoledirektørermedbedene m. v. innbefattet. For statens vedkommende er imidlertid oppgavene ikke helt fullstendige for de år, da dyrtidstillegg ble gitt til lærerpersonalet. Statens dyrtidstillegg er i statsregnskapene ikke fordelt på de forskjellige administrasjoner og har derfor ikke kunnet tas med her.

De samlede folkeskoleutgifter nådde ifølge tabellen sitt maksimum i

År	Landkommunenes samlede folkeskoleutgifter			Bykommunenes samlede folkeskoleutgifter			Statens samlede folkeskoleutgifter			Folkeskolens samlede utgifter		
	I alt	Pr. innb.	Pr. elev	I alt	Pr. innb.	Pr. elev	I alt	Pr. innb.	Pr. elev	I alt	Pr. innb.	Pr. elev
	1000 kr.	Kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.
1913/14 .	6 832	3,83	24,11	8 161	11,37	82,91	6 996	2,85	18,32	21 989	8,94	57,59
1920/21 .	38 387	20,57	132,67	34 824	44,28	252,20	26 297	9,91	67,73	99 508	37,51	256,32
1921/22 .	36 414	19,21	125,48	29 932	37,81	300,38	38 332	14,26	98,32	104 678	38,95	268,51
1929/30 .	19 327	9,69	63,48	17 929	22,43	184,10	30 566	10,94	76,07	67 822	24,27	168,78
1930/31 .	20 950	10,40	68,83	18 217	22,73	188,04	31 500	11,19	77,90	70 667	25,11	174,76

¹ Herav skolekretsene særskilte utredslar (skolelovens § 39) 444 000 kr. og verks og bruks bidrag til eget skolevesen 168 000 kr.

1921/22 med 104,7 mill. kr. eller næsten 5 ganger så meget som i 1914. I 1930/31 var de 70,7 mill. kr. Dette er 3,2 ganger så meget som i 1914. Landkommunenes utgifter til folkeskolen, som i 1920/21 var på det høieste (næsten 6 ganger så høie som før krigens), blev redusert betydelig i årene 1920/21 til 1927/28 henholdsvis fra 38,4 mill. kr. til 17,6 mill. kr., men er igjen steget til 21,0 mill. kr. i 1930/31. Dette er 3,1 ganger så meget som i 1914. I årene 1920/21—1927/28 var det antagelig skolebyggingen det gikk sterkest ut over, skjønt man ikke har særskilte oppgaver over utgiftene ved denne før i 1924/25. Den utgjorde da 6 416 000 kr., i 1925/26 3 798 000 kr., i 1926/27 2 876 000 kr., i 1927/28 1 661 000 kr., i 1928/29 1 672 000 kr., i 1929/30 2 106 000 kr. og i 1930/31 2 515 000 kr. Byenes folkeskoleutgifter viser ikke så sterk stigning som landkommunenes. I 1930/31 var de 2,2 ganger så høie som i 1914. Også i byene har skolebyggingen i de tre siste år man har oppgaver for vært langt mindre enn før (se tab. 1, dennes utgiftspost B c).

D e n h ø i e r e a l m e n s k o l e s s a m l e d e o r d i n æ r e u t g i f t e r v a r :

	1924/25 1000 kr.	1925/26 1000 kr.	1926/27 1000 kr.	1927/28 1000 kr.	1928/29 1000 kr.	1929/30 1000 kr.	1930/31 1000 kr.
For landkommuner .	1 789	1 667	1 727	1 520	1 660	1 968	1 648
» bykommuner .	6 129	6 046	5 558	5 118	4 754	3 960	3 830
» staten	4 495	4 439	3 937	3 460	3 101	3 103	3 252
Tilsammen	12 413	12 152	11 222	10 098	9 515	9 031	8 730

4. De offentlige arbeider omfatter i landdistrikturene vesentlig veivesenet. I byene derimot inntar også kloakk-, brand-, vann- og bygningsvesenet en fremskutt plass på de kommunale budgetter.

Landkommunenes utgifter til veivesenet er oppført i følgende tabell. Opgavene omfatter både fylkenes og herredenes netto-utgifter, d. v. s. at beløpene før opsummeringen er redusert såvel med statens bidrag til fylkenes som disses bidrag til herredenes veivesen. I tabellen oppføres statens samlede utgifter til veivesenet, da disse næsten utelukkende anvendes i landdistrikturene. Tabellens rubrikk 7—9 viser derfor dets amlede beløp som staten og kommunene ifølge budgettregnskapene har anvendt til bygging og til vedlikehold m. v. av våre landeveier.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Landkommunenes utgifter			Statens utgifter			Landdistriktenes veivesen i alt.		
	Anlegg og ombygging	Vedlikehold m. v.	Tilsammen	Anlegg og ombygging	Vedlikehold m. v.	Tilsammen	Anlegg og ombygging	Vedlikehold m. v.	Tilsammen
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1913—14	1 884	2 893	4 777	2 096	612	2 708	3 980	3 505	7 485
1920—21	9 298	17 019	26 317	9 563	2 552	12 115	18 861	19 571	38 432
1921—22	15 359	20 012	35 371	9 689	2 982	12 671	25 048	22 994	48 042
1929—30	3 236	14 664	17 900	6 142	¹ 8 734	14 876	9 378	23 398	32 776
1930—31	4 438	14 862	19 300	6 579	¹ 8 937	15 516	11 017	23 799	34 816

Landkommunenes og statens samlede utgifter til nybygg og vedlikehold av landeveiene var altså ifølge tabellen 4,65 ganger så høie som før krigen. Landkommunenes anleggsutgifter (ekstraordinære utgifter) var i 1913/14 1,9 mill. kr. og steg i de egentlige krigsår forholdsvis langsomt. I 1918/19 var de ikke stort mer enn fordoblet. Den sterkeste stigning kommer først i kriseårene, særlig i 1921/22, da anleggsutgiftene var helt oppe i 15,4 mill. kr. I 1928/29, 1929/30 og 1930/31 var de ifølge regnskapsutdragene henholdsvis 2,8, 3,2 og 4,4 mill. kr.

Landkommunenes utgifter til vedlikehold av veiene var i 1930/31 5,14 ganger så høie som før krigen. Også her er det årene nærmest etter 1920 som viser de største tall. I de senere år er disse utgifter blitt noget mindre og utgjorde, som det fremgår av tabellen, 14,9 mill. kr. i 1930/31. At vedlikeholdsutgiftene er så meget større enn før krigen må — foruten ved den almindelige prisstigning — vesentlig forklares ved de større krav til veienes vedlikehold som den sterke økning av motorvogntrafikken har beverket.² Herfor fikk kommunene nogen erstatning i motorvognavgiften. Fra $\frac{1}{1}$ 1928 inntrådte (etter stortingsbeslutning av $\frac{7}{7}$ 1926) den forandring at motorvognavgiften ikke utbetales til kommunene. Staten overtok til gjengjeld vedlikeholdet av de såkalte riksveier mot $\frac{1}{3}$ distriktsbidrag (se Innstilling

¹ Herunder vedlikehold av gjennemgangsveier, som dekkes av motorvognavgifter, som tidligere har tilfalt kommunene.

² De ovenfor anførte opgaver over veivedlikeholdet er adskillig høiere enn hvad Veidirektoratets statistikk viser. Denne bygger på opgaver innsendt fra overingeniørene i de enkelte fylker, mens Byråets statistikk bygger på de enkelte kommuners regnskap. Forskjellen ligger delvis deri at i kommuneregnskapene tas med enkelte utgifter, som f. eks. veibelysning, som ikke tas med i overingeniørenes regnskap. Det er også mulighet for at der i kommuneregnskapene ikke overalt er skjelnet på samme måte som i overingeniørenes opgaver mellom anlegg og vedlikehold.

S. nr. 163—1926).¹ Motorvognavgiften utgjorde etter opgave fra Veidirektoratet:

	Kr.		Kr.		Kr.
1913	53 000	1919	503 000	1925	1 897 000
1914	81 000	1920	927 000	1926	2 200 000
1915	104 000	1921	1 010 000	1927	4 008 000
1916	195 000	1922	1 208 000	1928	4 202 000
1917	260 000	1923	1 585 000	1929/30 . . .	5 465 000
1918	134 000	1924	1 800 000	1930/31 . . .	5 654 000
				1931/32 . . .	6 709 000

Et annet forhold som også har bidratt til den sterke stigning av kommunenes utgifter til vedlikehold av veiene er den gradvis overgang fra naturalarbeide (eierne av matrikulerte eiendommer utførte veivedlikeholdet som pliktarbeide) til leiet arbeide, hvis kostende kommer på kommunens budgett og føres over i beskatningen. Med hensyn til styrken av denne overgang kan følgende anføres: Efter opgave fra Veidirektoratet utført i 1914/15 53,0 pct., i 1919/20 68,5 pct., i 1924/25 72,4 pct., og i 1929/30 utført 80,6 pct. av vedlikeholdet på offentlige veier som leiet arbeide. Denne overgang fra naturalhusholdning til pengehusholdning med hensyn til vedlikeholdet av landeveiene er en av de mange årsaker til den sterke stigning i landkommunenes budżetter.

Til vedlikehold av veier gikk i 1930/31 13,93 pct. av landkommunenes ordinære utgifter. Til sammenligning anføres at de tilsvarende tall for folkeskolen var 16,71 pct. og for fattigvesenet 21,74 pct.

Statens utgifter til veianlegg var i 1928/29, 1929/30 og 1930/31 henholdsvis 7 012 000 kr., 6 142 000 kr. og 6 579 000 kr.

B y k o m m u n e n e s ordinære utgifter til veivesenet (vedlikehold, gaterengjøring m. v.) var i 1930/31 6 571 000 kr. eller 4,7 pct. av de samlede ordinære utgifter. Som ekstraordinære utgifter er oppført 3 860 000 kr. — Utgifter til vann- og kloakkvesen, brandvesen, bygningsvesen og gatebelysning finnes vesentlig bare i byene. Med hensyn til de ordinære utgifter vedk. byenes vann- og kloakkvesen bemerkes at disse er redusert med den tilsvarende inntektpost, vannavgiften, som i de fleste byer viser sig å være betydelig større. Der opstår derved en negativ utgiftspost (se tab. 4 utgiftspost VII d) på 3 906 000 kr., som altså representerer byenes overskudd på denne konto, når anleggsutgiftene ikke tas i betraktning. Disse utgjorde 2 974 000 kr.

¹ Fra $\frac{1}{7}$ 1931 er distriktsbidraget redusert til $\frac{1}{5}$. Dessuten får distriktene en andel av motorvognavgiftene til bestridelse av utgiftene ved vedlikeholdet av fylkes- og herredsveier. I 1931/32 utgjorde landkommunenes andel 600 000 kr. og byenes 318 000 kr.

5. Kommunestyre, regnskaps- og skattevesen.
 Denne post omfatter utgiftene ved kommunenes centraladministrasjon, men derimot ikke de tilsvarende utgifter ved de enkelte grener av den kommunale virksomhet — skoler, fattigvesen o. s. v. Utgiftene ved kommunenes centraladministrasjon utgjorde:

	Land-kommuner		By-kommuner		Tilsammen	
	I alt	Pr. innb.	I alt	Pr. innb.	I alt	Pr. innb.
	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.
1913—14 . . .	1 433	0,82	1 515	2,11	2 948	1,20
1921—22 . . .	6 370	3,36	6 883	8,69	13 253	4,93
1929—30 . . .	6 032	3,02	5 957	7,45	11 989	4,26
1930—31 . . .	5 752	2,86	6 309	7,88	12 061	4,29

Pr. innbygger er altså disse utgifter henimot 4 ganger så store som før krigen. Av de samlede ordinære utgifter utgjorde de i 1930/31 for landkommunene 5,39 pct. og for bykommunene 4,47 pct. mot henholdsvis 5,72 pct. og 4,38 pct. i 1929/30.

6. Rett- og politivesenet, herunder også fengselsvesenet. Som bekjent faller de vesentligste av utgiftene ved rettsvesenet og fengselsvesenet på staten, mens kommunene vesentlig bærer utgiftene ved politivesenet. For å gi en samlet oversikt over disse utgifter er i nedenstående tabell også statens utgifter oppført.

	Land-kommunene		By-kommunene		Kommunene i alt		Staten		I alt	
	Beløp	Pr. innb.	Beløp	Pr. innb.	Beløp	Pr. innb.	Beløp ¹	Pr. innb.	Beløp	Pr. innb.
	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.	1000 kr.	Kr.
1913—14 . . .	418	0,24	2 517	3,51	2 935	1,19	4 705	1,91	7 640	3,10
1920—21 . . .	1 465	0,79	9 110	11,58	10 575	3,98	17 611	6,63	28 186	10,61
1929—30 . . .	1 259	0,63	7 862	9,89	9 121	3,26	14 256	5,10	23 377	8,37
1930—31 . . .	1 284	0,64	8 028	10,03	9 312	3,31	14 553	5,17	23 865	8,48

Disse utgifter utgjør altså 15—16 ganger så meget pr. innbygger i byene som på landet. Av de samlede ordinære utgifter utgjorde de i 1930/31 i byene 5,69 pct. og i bygdene bare 1,20 pct. mot henholdsvis 5,77 pct. og 1,19 pct. i 1929/30. Denne store forskjell kommer selvsagt av at polititilsynet i bygdene kan

¹ I kommunalstatistikken har man i sin helhet oppført kommunenes bidrag til lensmennenes lønninger under retts- og politivesenet. Statens bidrag til de samme lønningene har man derimot oppført i statistikken over statskassens finanser under skattevesenet (se N. O. S. VIII. 15, dennes utgiftspost A XIII b.), da lensmennenes viktigste arbeide som statsfunksjonærer må anses å være skatteinnkrevingen.

foregå i langt enklere former enn i byene. Når undtas en del landkommuner i tett bebyggede strøk, særlig i nærheten av større byer, består politiutgiftene bare i kommunenes bidrag til lensmennenes lønn.¹ Stigningen i utgiftene til retts- og politivesenet er noget mindre enn stigningen på de fleste andre utgiftsposter. I byene var utgiftene regnet pr. innbygger i 1930/31 2,67 og i landkommunene 2,86 ganger så store som i 1913/14.

7. Kirken s ordinære utgifter ses av følgende tabell:

	Land-kommuner	By-kommuner	Kommunene i alt	Staten ²	I alt
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1913—14 . . .	1 803	1 257	3 060	883	3 943
1920—21 . . .	4 037	3 732	7 769	2 263	10 032
1921—22 . . .	5 051	3 869	8 920	3 393	12 313
1929—30 . . .	4 560	3 600	8 160	2 772	10 932
1930—31 . . .	4 644	3 596	8 240	2 796	11 036

Kommunenes ordinære utgifter til kirkelige øiemed var i 1930/31 2,69 ganger så høie som før krigen. Statens utgifter var 3,17 ganger så store som i 1914. Statens og kommunenes samlede ordinære utgifter til kirkelige øiemed beregnet pr. innbygger utgjorde i 1913/14 kr. 1,60 og i 1930/31 kr. 3,92, altså 2,45 ganger så meget som før krigen. Kommunenes ordinære utgifter til dette formål utgjorde i 1930/31 for bygdene 4,35 og for byene 2,55 pct. av de samlede ordinære utgifter mot henholdsvis 4,32 og 2,64 pct. i 1929/30.

De ekstraordinære utgifter, som består i bygging av kirker og prestegårder, utgjorde:

	1913/14	1920/21	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31
	1000 kr.
Landkomm.	241	2 037	397	449	664	523
Bykomm. .	131	594	230	165	121	189
Staten . . .	283	1 222	1 186	1 037	1 324	1 298
I alt	655	3 853	1 813	1 651	2 109	2 010

8. Av de andre ordinære utgiftsposter skal til slutt bare nevnes helsepleien, som i 1930/31 utgjorde i landkommunene 7 721 000 og i bykommunene 10 168 000 kr., henholdsvis 7,24 og 7,21 pct. av de samlede ordinære utgifter. Beregnet pr. innbygger utgjør de anførte beløp for bygdene kr. 3,83 og for byene kr. 12,70. Byene bruker langt større beløp til kommunale sykehus enn bygdene.

Det bemerkes at i opgaven over helsepleiens utgifter er også tatt med utgifter ved sinnssykes forpleining, som tidligere har vært ført op under fattigvesenet. Se nærmere herom side 4—5.

¹ Se note 1 side 12.

² Herunder også Oplysningsvesenets Fond. Statens utgifter til kirker og prestegårder er derimot ikke tatt med her, men under ekstraordinære utgifter.

Ved hver av de ordinære utgiftsposter, som man foran har knyttet enkelte bemerkninger til, er deres størrelse i pct. av de samlede ordinære utgifter anført. Finansstatistikkens viktigste opgave er imidlertid å vise skatteinntekten og hvad skattene anvendes til. Man har derfor i tabellen nedenfor også anført de ordinære utgiftsposter i pct. av vedkommende års samlede innbetalte skatter og avgifter. Tabellen viser altså — stort sett — hvad de kommunale skatter er anvendt til.

	Land-kommuner			By-kommuner			Alle kommuner		
	1928/29	1929/30	1930/31	1928/29	1929/30	1930/31	1928/29	1929/30	1930/31
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1. Sociale formål . .	23,65	22,97	24,81	28,60	29,19	31,59	26,33	26,36	28,49
Derav: fattigv. .	18,36	18,00	19,23	14,45	14,09	16,13	16,20	15,87	17,55
2. Skolen	15,48	16,95	17,81	17,43	17,89	19,00	16,54	17,35	18,45
Derav: folkeskolen	12,28	13,95	14,79	11,69	11,77	12,73	11,96	12,48	13,68
3. Gjeldsrenter ¹ . .	12,30	11,90	11,92	10,71	11,35	13,29	11,44	11,60	12,66
4. Offentlige arbeider	12,25	12,45	13,02	8,86	8,74	9,82	10,41	10,42	11,29
Derav: veivesenet	11,65	11,77	12,33	4,03	4,01	4,62	7,53	7,53	8,16
5. Helsepleie . . .	6,02	5,98	6,41	6,80	6,83	7,15	6,44	6,45	6,81
6. Komm.styre, regnskaps- og skattev.	4,81	4,84	4,77	4,07	3,97	4,44	4,41	4,37	4,59
7. Rets- og politivesen	1,03	1,01	1,07	5,25	5,24	5,64	3,31	3,32	3,54
8. Kirken	3,59	3,66	3,85	2,36	2,40	2,53	2,92	2,97	3,14
9. Andre formål ² . .	20,87	20,24	16,34	15,92	14,59	³ 6,54	18,20	17,16	11,03
	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

c. De ordinære inntekter.

Kommunenes ordinære inntekter er i tabellene delt i tre grupper:

1. Skatter og avgifter, 2. Formues- og erhvervsinntekter og 3. «Andre ordinære inntekter». Den siste gruppe består av gaver, bøter og en rekke andre småposter som man ikke har kunnet henføre til de to første grupper. — Under formues- og erhvervsinntekter er medregnet renter av utestående midler (herunder også kirkenes renteinntekter) og av for sent innbetalt skatt. Videre er her tatt med de kommunale bedrifter og avgifter o. l. av andre faste eiendommer.

De fleste kommunale bedrifter går for tiden med betydelige underskudd, men av hensyn til en systematisk riktig nettoopstilling av kommunenes

¹ Omfatter ikke de kommunale bedrifters gjeldsrenter. De renter som bedriftene ikke kan betale opføres som regel på kommunens budgett som underskudd på bedriftene, se ellers side 4.

² Her inngår de ekstraordinære utgifter.

³ Til «Andre formål» (herunder ekstraordinære utgifter) er altså brukt en mindre del av skatteinntektene enn foregående år. Dette kommer vesentlig av at en større del enn tidligere av de ekstraordinære utgifter er dekket ved lån, inndragning av fond o. l. (se tabell 1).

inntekter og utgifter har man ført dem under den nevnte inntektsgruppe — med negative tall. For landkommunene er disse underskudd (negative tall) omrent like store som de andre formues- og erhvervsinntekter tilsammen. Dette vil altså si at etterat underskuddet på bedriftene er dekket, har landkommunene — sett som en enhet — bare skattene og avgiftene å møte sine andre utgifter med.

I byene utgjør skatter og avgifter 94,30 pct., formues- og erhvervsinntekter 4,94 pct. og «Andre inntekter» 0,76 pct. av de samlede ordinære inntekter.

1. Skatter og avgifter. I Stat. Medd. har Byrået hvert år gitt en oversikt over den kommunale skatteligning med opgave over formue og inntekt, utlignede skatter og disses størrelse i forhold til formue og inntekt («skatteprosent»). Man henviser til disse oppgaver og til Statistisk Årbok 1932, hvor bl. a. er tatt inn en oversikt over de samlede skatter og avgifter til stat og kommune i årene 1912 til 1931/32. I tabell 7 av nærværende statistikk er en oversikt for 1930/31 over skatteligningen, utlignede skatter og avgifter, skatterestanser m. v. Man skal her bare gi nogen oppgaver over de kommunale skatters fordeling etter skattefundamentet og over forholdet mellom utlignede og innbetalte skatter.

År	Landkommuner				Bykommuner				Kommunene i alt			
	Eien-domsskatt	For-muesskatt	Inn-tekts-skatt	Av-gifter	Eien-domsskatt	For-muesskatt	Inn-tekts-skatt	Av-gifter	Eien-domsskatt	For-muesskatt	Inn-tekts-skatt	Av-gifter
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1913—14	16,91	17,80	63,64	1,65	19,83	8,62	64,66	6,89	18,60	12,48	64,22	4,70
1921—22	3,78	11,05	84,64	0,53	4,61	5,52	88,60	1,27	4,29	7,63	87,09	0,99
1929—30	3,81	13,00	81,40	1,79	11,39	8,60	77,90	2,11	7,76	10,70	79,59	1,95
1930—31	3,93	12,82	81,79	1,46	11,36	8,49	77,99	2,16	7,83	10,55	79,79	1,83

I forhold til de samlede kommunale skatter og avgifter har altså formuesskatten og især eiendomsskattene og avgiftene langt mindre betydning enn før krigen. Inntektsskattens relative betydning er til gjengjeld så meget større. Den utgjorde i 1930/31 79,79 pct. mot 64,22 pct. i 1913/14 av de kommunale skatter og avgifter. Årsaken til denne forskjynningen mellom skattefundamentene er vesentlig den at skattelovens maksimumsgrense for utligning av kommunal inntektsskatt er langt mere töelig enn for utligning av eiendomsskatt (kr. 4,00 pr. skyldmark for herredet, kr. 5,00 pr. skyldmark for fylket og kr. 7,00 pr. 1000 kr. takstverdi for byene) og kommunal formuesskatt (kr. 4,00 pr. 1000 kr. lignet formue). I 1930/31 var skatteprosenten i 440 landdistrikter og i 43 byer over lovens høieste maksimum (15 pct.). De kommunale avgifters betydning for det samlede skattelebølge er innskrenket til omrent $\frac{1}{3}$ av hvad den var før krigen.

S k a t t e r e s t a n s e n e vedkommende herredenes og bykommunenes eiendoms-, formues- og inntektsskatt ses av følgende tabell:

	Herredskommuner				Bykommuner			
	Årets restanser		Eldre restanser	Til- sammen	Årets restanser		Eldre restanser	Til- sammen
	Beløp	I pct. av utlignet skatt			Beløp	I pct. av utlignet skatt		
	1000 kr.	Pct.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Pct.	1000 kr.	1000 kr.
1924—25	37 480	26,7	45 712	83 192	38 520	22,1	63 602	102 122
1925—26	40 383	26,9	50 677	91 060	37 089	20,6	60 652	97 741
1926—27	46 193	29,6	56 617	102 810	36 207	20,7	59 760	95 967
1927—28	40 255	28,8	65 093	105 348	29 737	18,7	59 412	89 149
1928—29	36 558	28,4	64 894	101 452	26 305	18,4	53 816	80 121
1929—30	34 403	27,4	64 651	99 054	23 495	16,7	47 938	71 433
1930—31	35 276	27,6	65 164	100 440	24 152	17,1	42 205	66 357

Av de utlignede skatter (eiendoms-, formues- og inntektsskatt, herunder også eiendomsskatt til fylket) er i vedkommende termin blitt innbetalt:

	Bygder Pct.	Byer Pct.
1924/25	. . . . .	71,3
1925/26	. . . . .	74,4
1926/27	. . . . .	68,8
1927/28	. . . . .	70,0
1928/29	. . . . .	69,9
1929/30	. . . . .	71,5
1930/31	. . . . .	69,8

Sammenlignet med de foregående år viser altså tallene for 1930/31 noget dårligere skatteinnbetaling en foregående år. I b y e n e utgjorde de i året (rettidig) innbetalte skatter 80,7 pct. mot 82,4 pct. i 1929/30. For b y g d e n e viser tallene for 1930/31 også nogen forverrelse med en rettidig innbetaling på 69,8 pct. mot 71,5 pct. året før. Det er antagelig krisen som er årsaken til at skattene har gått noget dårligere inn enn foregående år.

Skattebetalingen er imidlertid meget forskjellig i de forskjellige landsdeler. Av tabellen på neste side vil man bl. a. se hvor stor del av årets skatt er innbetalt i rette tid (innen budgettårets utgang).

Med hensyn til rettidig skatteinnbetaling ligger alle Østlandsfylker undtagen Hedmark over gjennemsnittet for bygdene (69,82 pct.). Agderfylkene, Rogaland og Hordaland ligger også over gjennemsnittet. Fra Sogn og Fjordane og nordover ligger alle under gjennemsnittet. Best står Vestfold med 85,53 pct. innbetaling og Vest-Agder med 77,98 pct. Dårligst står Nordland, Troms og Finnmark med henholdsvis bare 49,01 pct., 39,76 pct. og 53,57 pct. rettidig innbetaling.

	Eiendoms-, formues- og inntektsskatt 1930—31		Innbetalt i pct. av utlignet	Gjennemsnittlig inntektskattør 1930—31	Antatt inntekt pr. innbygger ifl. skatteinningaen 1930—31
	Utlignet	Innbetalt i året			
	1000 kr.	1000 kr.	Pct.	Pct.	Kr.
Østfold	8 562	6 465	75,51	12,20	682
Akershus	29 872	23 021	77,07	16,18	1 188
Hedmark	9 065	6 028	66,50	18,95	390
Opland	7 054	5 088	72,13	15,62	456
Buskerud	9 090	6 830	75,14	17,38	608
Vestfold	7 056	6 035	85,53	10,73	933
Telemark	7 217	4 104	56,87	16,65	620
Aust-Agder	3 627	2 805	77,34	15,35	553
Vest-Agder	3 133	2 443	77,98	17,11	465
Rogaland	4 525	3 310	73,15	13,73	427
Hordaland	9 570	6 756	70,60	14,82	530
Sogn og Fjordane	4 106	2 673	65,10	15,76	347
Møre	4 722	2 897	61,35	15,56	320
Sør-Trøndelag	5 757	3 616	62,81	15,05	435
Nord-Trøndelag	4 682	2 767	59,10	17,18	416
Nordland	6 374	3 124	49,01	17,38	300
Troms	2 616	1 040	39,76	18,80	229
Finnmark	1 945	1 042	53,57	17,27	411
Bygder	128 973	90 044	69,82	15,49	548
Byer	141 647	114 332	80,74	15,63	1 379
Riket	270 620	204 376	75,53	15,56	786

Der er selvsagt mange årsaker til at skatteinningen i bygdene er så dårlig som tallene viser. Det høie skattetrykk er antagelig den viktigste. I tabellen foran er den gjennemsnittlige skattør (skatt pr. 100 kr. skattbar inntekt) anført som uttrykk for skattetrykket. I fylker med forholdsvis høi skattør er som regel betalingsprocenten lav, jfr. Hedmark, Nordland, Troms og Finnmark. Omvendt er innbetalingen forholdsvis god i fylker med forholdsvis lav skattør, jfr. Vestfold og Østfold.

Størrelsen av skattydernes inntekt har antagelig også innflydelse på skatteinningen. Det viser sig at i fylker med lav gjennemsnittsinntekt pr. innbygger (se tabellen) er skatteinningen som regel forholdsvis dårlig.

Høi skattør og små inntekter synes imidlertid ikke overalt å medføre dårlig skatteinning — jfr. Vest-Agder fylke, som relativt står meget godt med hensyn til skatteinningen. Dette viser at andre årsaker også gjør sig gjeldende. I Vest-Agder er jorden sterkere fordelt enn i noget annet fylke med forholdsvis mange, men små selvstendige bruk og få arbeidere.

I forbindelse med den dårlige skatteinnbetaling må man også tenke på organisasjonen av skatteinnkrevningen og den almindelige betalingsmoral i vedkommende landsdel.

På tidligere års restanser kommer imidlertid inn betydelige beløp. Følgende tabell viser, foruten de utlignede beløp, den samlede innbetalte eiendoms-, formues- og inntektsskatt både vedkommende årets utligning og vedkommende skatterestansene.

	Landkommuner ¹			Bykommuner		
	Eiendoms-, form.- og innt.skatt			Eiendoms-, form.- og innt.skatt		
	Utlignet	Innbetalt beløp	Innbetalt i pct. av utlignet	Utlignet	Innbetalt beløp	Innbetalt i pct. av utlignet
	1000 kr.	1000 kr.		1000 kr.	1000 kr.	
1913—14	25 562	24 804	97,03	33 408	31 943	95,61
1920—21	134 884	120 448	89,30	249 826	233 699	93,54
1929—30	128 863	122 265	95,11	140 624	144 968	103,19
1930—31	128 973	118 611	91,97	141 647	139 256	98,31

For bygdene fylkesvis får man for 1930/31 følgende tabell, når de samlede innbetalte skatter regnes i procenter av årets utligning:

Østfold	92,36 pct.	Sogn og Fjordane . .	91,82 pct.
Akershus	93,24 »	Møre	91,44 »
Hedmark	95,55 »	Sør-Trøndelag . . .	90,65 »
Opland	93,72 »	Nord-Trøndelag . . .	89,09 »
Buskerud	94,69 »	Nordland	82,95 »
Vestfold	95,00 »	Troms	73,05 »
Telemark	90,77 »	Finnmark	83,34 »
Aust-Agder	95,42 »	Gj.snitt for bygdene .	91,97 »
Vest-Agder	95,72 »	Gj.snitt for byene .	98,32 »
Rogaland	94,23 »	Gj.snitt for riket . .	95,29 »
Hordaland	90,85 »		

På grunn av de store skatterestanser og følgelig også den store innbetaling på disse kan det samlede innbetalte beløp endog overstige det beløp som er utlignet for vedkommende år. Dette vil gjerne inntrefte i nedgangstider, da følgende års utligning (som regel) må gå ned. Relativt vil da innbetalingene på restansene spille en større rolle for vedkommende kommunenes budgett enn om utligningssummen hadde vært som foregående års eller endog større enn denne. Det omvendte forhold vil inntrefte hvis utligningen stiger. Den sene innbetaling av skattene øver derfor en utjevnende innflydelse på kommunenes skatteinntekter.

Kommunale bedrifter. Som bekjent har i de senere år kommunenes såkalte inntektsgivende bedrifter som helhet betraktet gått med store underskudd. Disse må før eller senere tas opp på kommunenes budgetter og føres over i beskatningen. I 1930/31 dekket således landkommunene

¹ Eiendomsskatten til fylket er også medregnet her.

4 887 000 kr. Det er imidlertid som regel underskudd fra tidligere år som tas op på de kommunale budgetter. Disse gir derfor ingen opplysning om bedriftenes gang i samme termin. Dessuten er det mange vanskelig stillede kommuner som ikke har kunnet ta op på budgettet et tilstrekkelig stort beløp til dekning av bedriftenes underskudd. De underskudd som tas op på budgettene er derfor ikke brukbare til bedømmelse av bedriftenes økonomiske resultat. For å kunne danne sig en mening herom må man søke til bedriftenes egne regnskap. Byrået har innhentet utdrag av havnekassenes og elektrisitetsverkenes regnskap for 1930/31. Sammendrag av disse opgaver finnes henholdsvis i tabell 11 og 12.

Elektrisitetsverkene er uten sammenligning kommunenes viktigste bedrifter. I 1930/31 var 311 kommunale elektrisitetsverk i drift, hvorav 232 herredsverk, 6 fylkesverk, 49 byverk og 24 felleskommunale verk.

Nedenfor anføres sammendrag av de kommunale elektrisitetsverks gevinst- og tapskonto for driftsåret 1930/31, respektive 1930¹ (se nærmere tabell 12).

	1	2	3	4	5	6
	Herreds-kommun. elektr.v.	Fylkes-kommun. elektr.v.	Felles-kommun. elektr.v.	Landkom-munenes elektr.v. tilsammen	Bykom-munenes elektr.v.	I alt
Inntekter:	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Driftsinntekter (strømavgift, renter, husleie m. v.)	24 591	8 303	13 135	46 029	47 792	93 821
Regnskapsmessig underskudd	3 158	4 059	1 427	8 644	805	9 449
Tils.	27 749	12 362	14 562	54 673	48 597	103 270
Utgiffter:						
Renter av gjeld	6 265	6 892	4 998	18 155	11 442	29 597
Løpende utgifter (lønninger, vedlikehold, kraftleie m. v.)	16 411	4 046	6 598	27 055	22 500	49 555
Akskrivninger	4 116	1 286	1 271	6 673	11 495	18 168
Regnskapsmessig overskudd	957	138	1 695	2 790	3 160	5 950
Tils.	27 749	12 362	14 562	54 673	48 597	103 270

I tabellens kolonne 4 er herredskommunenes elektrisitetsverk, fylkeskommunenes elektrisitetsverk og de felleskommunale elektrisitetsverk slått sammen under betegnelsen landkommunenes elektrisitetsverk.² Disse verk er praktisk talt alle anlagt under krigen eller i dyrtidsårene etter denne. Anleggsomkostningene er derfor blitt så høie at de fleste av dem går med betydelige underskudd. I 1930/31 er, som man ser av foranstående tabell, de regnskapsmessige underskudd 8 644 000 kr. Hertil kommer

¹ For de verk som følger kalenderåret er regnskapene for 1930 benyttet.

² Man bortser her fra det forhold at også enkelte byer har del i felleskommunale elektrisitetsverk.

renter av ca. 23 mill. kr. som kommunene har overtatt av gjeld vedkommende elektrisitetsverkene. Regner man $5\frac{1}{2}$ pct. av dette beløp, får man 1 265 000 kr., som sammen med de regnskapsmessige underskudd utgjør 9 909 000 kr. Trekkes herfra de opførte overskudd (se tabellen) 2 790 000 kr., får man at nettounderskuddet på landkommunenes elektrisitetsverk sett som en enhet utgjør 7 119 000 kr. Det tilsvarende tall for 1929/30 var 8 345 000 kr. og 9 437 000 kr. i 1928/29. Driftsresultatet skulde etter dette være noget bedre enn for de nærmest foregående år. Det er imidlertid sannsynlig at dette delvis kommer av at ikke alle verkene har betalt kontraktmessige renter av sin gjeld. Mange av verkene (kommunene) har enten fått nedslag i gjeldsbeløpet (kapitalakkord) eller nedsettelse av rentene (renteakkord). At nedgangen i underskuddene ialfall delvis skyldes dette forhold tyder den ting på at de utgiftsførte renter er gått ned fra 20,4 mill. i 1929/30 til 18,2 mill. kr. i 1930/31. De samlede driftsinntekter var i 1929/30 og 1930/31 henholdsvis 46,2 mill. kr. og 46,0 mill. kr., og de samlede driftsutgifter (administrasjon, lønninger, vedlikehold, kraftleie m. v.) — bortsett fra gjeldsrenter — utgjorde i hvert av de nevnte år 27,1 mill. kr.

Landkommunenes elektrisitetsverk har oppgitt at den samlede kapital som er nedlagt i anleggene pr. $30\frac{1}{2}$ 1931 utgjorde 507,2 mill. kr. Anleggenes bokførte verdi er samtidig opført med 396,4 mill. kr. Der er altså avskrevet 110,8 mill. kr. Heri inngår antagelig gjeld som kommunekassene har overtatt foruten gjeldsakkorder. I verkenes regnskap er lånegjelden opført med 423,2 mill. kr. Den er altså større enn den bokførte verdi, idet beholdninger, restanser og udekkede underskudd opført på balansekontos aktivaside motsvarer en del av gjelden.

Byenes elektrisitetsverk er som helhet betraktet langt gunstigere stillet enn landkommunenes. Av foranstående tabell fremgår at overskuddene er opført med 3,2 mill. kr. og underskuddene med 0,8 mill. kr. Når altså alle byverk ses under ett, får man for 1930/31 et netto regnskapsført overskudd på 2,4 mill. kr. Det tilsvarende tall for 1929/30 var 1,8 mill. kr.

Her er som før bemerket (note 2 side 19) sett bort fra det forhold at enkelte byer har andel i felleskommunale elektrisitetsverk. Disse er her regnet sammen med landkommunenes elektrisitetsverk, både fordi der på landkommunene faller den største del av dem, og fordi de i likhet med landkommunenes andre elektrisitetsverk blev anlagt i dyrtiden og arbeider under vesentlig samme økonomiske forhold som disse. Av de felleskommunale elektrisitetsverks gjeld pr. $30\frac{1}{2}$ 1931 falt på landkommunene 62,7 og på bykommunene 34,4 mill. kr.

Byverkenes samlede driftsinntekter var i 1930/31 47,8 mill. kr. mot 48,4 mill. kr. i 1929/30. Driftsutgiftene (administrasjon, lønninger, vedlike-

hold, kraftleie m. v.) — bortsett fra gjeldsrenter — var for de samme år henholdsvis 22,5 mill. og 23,1 mill. kr. Den samlede anleggskapital pr. $\frac{30}{6}$ 1931 er opført med 366,7 mill. kr. og den bokførte verdi med 229,6 mill. kr. Der er altså avskrevet 137,1 mill. kr. Lånegjelden var i verkenes regnskap ført op med 216,7 mill. kr.

For alle kommunale elektrisitetsverk sett under ett var den samlede anleggskapital pr. $\frac{30}{6}$ 1931 873,9 mill. kr. og den bokførte verdi 626,0 mill. kr. Der er altså avskrevet 247,9 mill. kr. — I verkenes regnskap er den samlede lånegjeld pr. $\frac{30}{6}$ 1931 ført op med 639,9 mill. kr. I spesielle oppgaver innhentet gjennem kommunestyrene er imidlertid den samlede lånegjeld vedkommende elektrisitetsvesenet opført pr. samme dato til 680,1 mill. kr. Differensen kommer av at enkelte kommuner som før nevnt har overtatt en del av elektrisitetsverkenes gjeld til forrentning og amortisasjon. Denne gjeld føres derfor ikke op i verkenes regnskap. Hertil kommer at i kommunenes oppgaver over lånegjelden også er tatt med gjeld vedkommende verk som ikke var kommet i drift i 1930/31. Disse verk har ikke sendt inn utdrag av sine regnskap, og heller ikke deres gjeld er kommet med i nærværende statistikk vedk. elektrisitetsverkenes regnskap. I kommunenes oppgaver er dessuten tatt med gjeld vedkommende innkjøp av fossefall m. v. med fremtidig utnyttelse for øie.

Kommunenes formue og gjeld.

Kommunenes formue var ved utgangen av regnskapsåret 1930/31 opført med 1 775 651 000 kr. (se tabell 5). Opgaven omfatter verdien av kommunenes faste eiendommer, utestående kapitaler, aktier m. v. Kassebeholdninger (og bankbeholdninger) og skatterestanser er dog ikke medregnet. Kassebeholdningene var for herredskommunene 20 460 000 kr., hvorav innestående i bank 9 781 000 kr., og for bykommunene 26 994 000 kr., hvorav innestående i bank 21 723 000 kr. Skatterestansene utgjorde ifølge tab. 7 i alt 166 797 000 kr., hvorav for herredene 100 440 000 kr. og for byene 66 357 000 kr. Her er fylkeskommunenes skatterestanser ikke medregnet. De utgjorde pr. $\frac{30}{6}$ 1931 24 109 000 kr. Herav utgjorde restansene på eiendomsskatten 894 000 kr. og på repartisjonsskatten 23 215 000 kr. Fylkeskassenes kontantbeholdninger (i kasse og innestående i banker) utgjorde 5 263 000 kr.

I oppgavene over verdien av kommunenes faste eiendommer er, som man ser av tabell 5, skoler, kirker, sykehus o. l. spesifisert. Om verdien av disse eiendommer kan som bekjent forskjellige opfatninger gjøres gjeldende, og almindelige regler for verdsettelsen er ennå ikke fastsatt her i landet. I de kommuner hvor eiendommenes verdi ikke er fastsatt ved kommunestyrets foranstaltning er som regel brandtaksten anført. Spesielt under de verdi-

forandringer som pengene har vært underkastet i de senere år er det derfor naturlig at vurderingen av disse eiendommer er meget uensartet i de forskjellige kommuner. Ut fra formuesopgavene er det derfor vanskelig å trekke sluttninger om kommunenes økonomiske stilling. Elektrisitetsverkenes verdi er oppført med 625 977 000 kr.¹ Skjønt der er avskrevet betydelige beløp på den oprinnelige anleggskapital (se side 20), er fremdeles den bokførte verdi for landkommunenes elektrisitetsverk altfor høi. Det viser de betydelige underskudd på driften.

Kommunenes lånegjeld var pr. 30 juni 1931 1438,2 mill. kr., hvorav landkommunene 689,7 mill. kr. og bykommunene 748,5 mill. kr. Foruten til tabell 5 tillater man sig å henvise til Statistiske Meddelelser nr. 12 for 1932, som inneholder opgaver over kommunegjeldens bevegelse fra 1914 til 1932, dens fordeling på låneformer og opgaver over lånemidernes anvendelse m. v.

Sammendrag av statens og kommunenes utgifter og inntekter.

Tabell 13 omfatter både statens og kommunenes regnskap. Den viser hele den offentlige administrasjons samlede inntekter og utgifter fordelt etter deres finansielle art. Man har her hvad man kan kalle en almindelig finansstatistikk. Det har latt sig gjøre å stille sammen denne statistikk for budgettårene fra og med 1925/26, da statistikken over statens og kommunenes finanser for disse år såvidt mulig er utarbeidet etter samme plan (se N. Off. Stat. VIII 44 side 1). Regnskapene er således oppstillet netto. Bidrag fra staten til kommunene og fra fylkeskommunene til herredskommunene er strøket i mottagerkommunenes regnskapsutdrag, således at dobbeltregning er undgått. Kommunene er altså oppført bare med de utgifter som de selv har dekket ved egne midler. Statens og kommunenes samlede utgifter og inntekter under hver enkelt budgettpost kan derfor finnes ved direkte opsummering av de tall som er oppført i tabellene. Forsåvidt angår sondringen mellom driftsregnskap og kapitalregnskap er der imidlertid en forskjell mellom statistikken over statens og kommunenes regnskap. Staten fører bygging av veier, skoler, sykehus o. l. på driftsbudgettet, mens kommunene fører disse utgifter på kapitalbudgettet (kommunene bruker egentlig betegnelsen det ekstraordinære budgett). I sammendraget har man funnet det riktigst ikke å foreta nogen forandring i denne gruppering av utgiftene. På grunn herav er ikke sumtallene for det ordinære budgett ensartet. For å få samfundets samlede utgifter til et bestemt formål i en termin må man også ta

¹ Se tab. 12 rubr. 21.

det ekstraordinære budgett med i betrakting. Utgiftene til veibygging er f. eks. for staten ført op under ordinære utgifter (driftsutgifter), se tabellens litra A XII, a, 1, for kommunene derimot under ekstraordinære utgifter, se litra B VI, d.

D e t S t a t i s t i s k e C e n t r a l b y r å, Oslo april 1933.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

Tabell 1. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes kontante

Utgifter.

A. Ordinære utgifter.

I. Kommunestyre, regnskaps- og skattevesen:

a. Kommunestyre, resp. fylkesting og fylkesutvalg . . . . .
b. Regnskaps- og skattevesen . . . . .

I. I alt . . . . .

II. Retts-, politi- og fengselsvesen . . . . .

III. Kirken . . . . .

IV. Skolen:

a. Folkeskolen . . . . .
b. Den høiere almemenskole . . . . .
c. Andre skoler m. v. . . . .

IV. I alt . . . . .

V. Sociale formål:

a. Fattigvesenet . . . . .
b. Alderdoms- og uførhetstrygd . . . . .
c. Syketrygd . . . . .
d. Industriarbeider- og fiskertrygd . . . . .
e. Bidrag til arbeidsledighetskasser . . . . .
f. Arbeidsledighetsbidrag ellers . . . . .
g. Nødsarbeide . . . . .
h. Ellers . . . . .

V. I alt . . . . .

VI. Helsepleie . . . . .

VII. Offentlige arbeider:

a. Vedlikehold og andre utgifter ved veivesenet . . . . .
b. Ellers . . . . .

VII. I alt . . . . .

VIII. Landbruksvesen . . . . .

IX. Renter . . . . .

X. Andre ordinære utgifter . . . . .

A. Ordinære utgifter i alt . . . . .

B. Ekstraordinære utgifter.

I. Faste eiendommer, fond og beholdninger:

a. Nybygging eller omb. av kirker m. v. . . . .
b. —— av sykehus og sinnssykeasyl . . . . .
c. —— av folkeskolebygninger . . . . .
d. —— av andre skolebygninger . . . . .
e. —— vedk. fattigvesenet . . . . .

1930-31	1929-30	1928-29	1930-31	1929-30
523	664	449	-	-
-	-	-	169	198
2 515	2 106	1 672	-	-
128	76	-	-	40
109	139	136	-	-

f. Offentlige arbeider:

1. Nybygging eller omb. av veier, broer, gater³ . . . . .
2. Gateregulering . . . . .
3. Nyanlegg og omb. ved vann- og kloakkvesenet . . . . .
4. Andre offentlige arbeider . . . . .

f. I alt . . . . .

2 765	1 553	1 723	1 673	1 683
-	-	-	-	-
2 765	1 553	1 723	1 673	1 683

g. Andre faste eiendommer . . . . .

h. Bidrag til jernbaner . . . . .

i. Utlån og avsetning av kommunale midler . . . . .

j. Andre ekstraord. utgifter . . . . .

k. Økning av beholdninger og forskudd⁴ . . . . .

I. I alt . . . . .

1 722	1 629	2 564	275	110
487	400	543	801	1 182
4 961	2 553	2 796	1 321	694
÷ 2 481	2 218	2 191	÷ 139	÷ 679

II. Avdrag på eller betaling av gjeld . . . . .

B. Ekstraordinære utgifter i alt . . . . .

Utgifter = inntekter (balanse) . . . . .

10 729	11 338	12 074	4 100	3 228
9 761	11 726	11 513	6 709	3 731
20 490	23 064	23 587	10 809	6 959
103 334	105 692	108 465	34 618	29 873

¹ Fylkenes bidrag til bygging av skolehus i de enkelte herreder er her oppført under driftsutgifter. oppført både bidrag til herredenes veivesenet og fylkets egne utgifter vedk. vedlikehold m. v. av veier. ³ I dette. ⁴ Se note 1 side 30. ⁵ Herav dekning av underskudd på foregående termin kr. 2 462 113, dyrtidstillegg

utgifter og inntekter i regnskapsårene 1930/31, 1929/30, 1928/29, 1927/28 og 1926/27.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
nunær	Landkommuner i alt			Bykommuner			Kommuner i alt					
1928-29	1930-31	1929-30	1928-29	1930-31	1929-30	1928-29	1930-31	1929-30	1928-29	1927-28	1926-27	
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	A.	
338	1 390	1 412	1 514	1 585	1 625	1 597	2 975	3 037	3 111	3 285	I.	
164	4 362	4 620	4 594	4 724	4 332	4 493	9 086	8 952	9 087	8 841	a.	
502	5 752	6 032	6 108	6 309	5 957	6 090	12 061	11 989	12 198	12 126	b.	
444	1 284	1 259	1 306	8 028	7 862	7 850	9 312	9 121	9 156	9 305	II.	
-	4 644	4 560	4 560	3 596	3 600	3 526	8 240	8 160	8 086	8 326	III.	
1 3 990	17 824	16 633	1 15 590	18 108	17 639	17 496	35 932	34 272	33 086	33 726	37 609	
-	1 648	1 968	1 660	3 830	3 960	4 754	5 478	5 928	6 414	6 638	7 285	
1 285	2 000	2 524	2 407	5 078	4 915	3 824	7 078	7 439	6 231	6 495	c.	
5 275	21 472	21 125	19 657	27 016	26 514	26 074	48 488	47 639	45 731	46 859	52 090	
-	23 181	22 430	23 195	22 938	21 126	21 610	46 119	43 556	44 805	48 055	V.	
-	2 943	3 031	3 210	13 194	12 679	11 468	16 137	15 710	14 678	14 761	a.	
-	1 786	1 706	1 930	1 883	1 837	1 986	3 669	3 543	3 916	3 970	b.	
-	126	98	143	4	3	5	130	101	148	258	c.	
-	122	163	360	186	193	350	308	356	710	771	d.	
-	116	182	20	841	790	657	957	972	677	816	e.	
-	940	565	717	2 927	4 251	3 602	3 867	4 816	4 319	3 956	f.	
3	730	449	454	2 954	2 883	3 100	3 684	3 332	3 554	3 606	g.	
3	29 944	28 624	30 029	44 927	43 762	42 778	74 871	72 386	72 807	76 193	h.	
4 564	7 721	7 462	7 640	10 168	10 234	10 180	17 889	17 696	17 820	18 650	VII.	
2 6 826	14 862	14 664	14 792	6 571	6 009	6 027	21 433	20 673	20 819	23 362	a.	
149	820	854	759	7 400	7 088	7 222	8 220	7 942	7 981	9 460	b.	
6 975	15 682	15 518	15 551	13 971	13 097	13 249	29 653	28 615	28 800	32 822	VIII.	
1 240	2 152	2 190	1 998	-	-	-	2 152	2 190	1 998	2 210	X.	
3 323	14 365	14 824	15 615	18 906	17 009	16 021	33 271	31 833	31 636	31 971	IX.	
284	3 637	3 948	5 024	8 128	8 019	11 348	11 765	11 967	16 372	15 753		
22 610	106 653	105 542	107 488	141 049	136 054	137 116	247 702	241 596	244 604	254 215	277 656	
-	523	664	449	189	121	165	712	785	614	627	B.	
12	169	198	12	881	840	507	1 050	1 038	519	1 401	I.	
-	2 515	2 106	1 672	109	290	441	2 624	2 396	2 113	1 904	a.	
40	128	116	40	302	520	220	430	636	260	206	b.	
-	109	139	136	283	381	214	392	520	350	413	c.	
1 046	4 438	3 233	2 769	3 860	2 990	2 409	8 298	6 226	5 178	4 776	d.	
-	-	-	-	269	347	294	269	347	294	645	e.	
-	-	-	-	2 974	3 465	3 038	2 974	3 465	3 038	2 309	f.	
-	-	-	-	1 244	1 285	593	1 244	1 285	593	1 477	g.	
1 046	4 438	3 236	2 769	8 347	8 087	6 334	12 785	11 323	9 103	9 207	h.	
20	1 997	1 739	2 584	6 764	8 887	6 710	8 761	10 626	9 294	8 520	i.	
1 010	1 288	1 582	1 553	775	430	70	2 063	2 012	1 623	1 630	j.	
443	6 282	3 247	3 239	2 940	2 832	2 500	9 222	6 079	5 739	6 719	k.	
-	-	-	-	4 298	119	-	4 298	119	-	-	l.	
1 152	2 620	1 539	3 343	5 049	12 694	3 227	2 429	14 233	6 570	4 986	m.	
3 723	14 829	14 566	15 797	29 937	35 201	20 388	44 766	49 767	36 185	35 613	n.	
4 329	16 470	15 457	15 842	10 036	8 692	11 315	26 506	24 149	27 157	34 037	o.	
8 052	31 299	30 023	31 639	39 973	43 893	31 703	71 272	73 916	63 342	69 650	p.	
30 662	137 952	135 565	139 127	181 022	179 947	168 819	318 974	315 512	307 946	323 865	q.	
											r.	

Den samlede utgift til skolebygging er oppført som ekstraordinær utgift på herredene under B I c. * Her er flere kommuner er det nedesarbeide som er utført som veiarbeide oppført i regnskapene som utgifter ved kr. 944 449 (se tab. 4 utgiftspost A IX a og b) og pensjoner kr. 2 656 299 (se tab. 4 utg. post VIII).

Tabell 1 (forts.). Sammendrag av herreds-, fylkes- og skapsårene 1930/31, 1929/30, 1928/29,

Inntekter.	1	2	3	4	5
	Herredskommuner			Fylkeskom-	
	1930-31 1000 kr.	1929-30 1000 kr.	1928-29 1000 kr.	1930-31 1000 kr.	1929-30 1000 kr.
A. Ordinære inntekter.					
I. Skatter og avgifter:					
a. Eiendoms-, formues- og inntektsskatt	90 575	93 991	93 561	1 28 036	128 274
b. Avgifter:					
1. Av hunder	591	606	571	-	-
2. Av forestillinger og kinematografer	144	201	215	-	-
3. Andre avgifter	518	1 054	1 613	669	496
b. I alt	1 253	1 861	2 399	669	496
I. I alt	91 828	95 852	95 960	28 705	28 770
II. Formues- og erhvervsinntekter:					
a. Renter ²	2 714	2 831	3 098	1 043	1 051
b. Av aktier og lignende	-	-	-	20	-
c. Av forskjellige faste eiendommer ³	1 927	421	1 738	69	132
d. Overskudd av kommunale bedrifter ⁴					
1. Elektrisitetsverk	÷ 2 104	÷ 2 815	÷ 3 250	÷ 2 926	÷ 2 891
2. Gassverk	-	-	-	-	-
3. Kommunale kinematografer	-	-	-	-	-
4. Andre kommunale bedrifter	÷ 63	÷ 33	÷ 102	206	212
d. I alt	÷ 2 167	÷ 2 848	÷ 3 352	÷ 2 720	÷ 2 679
II. I alt	2 474	404	1 484	÷ 1588	÷ 1496
III. Andre ordinære inntekter					
A. Ordinære inntekter i alt	801	1 418	1 465	122	241
	95 103	97 674	98 909	27 239	27 515
B. Ekstraordinære inntekter.					
I. Av kommunenes formue:					
a. Avdrag på og innbetalt av uteslående midler	2 397	1 935	2 399	1 255	35
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	-	-	-	182
c. Salg av eiendommer	1 377	1 726	1 139	31	35
d. Ellers	-	-	-	-	30
I. I alt	3 774	3 661	3 538	1 286	282
II. Lå nemidler					
B. Ekstraordinære inntekter i alt	4 457	4 357	6 018	6 093	2 076
Inntekter = utgifter (balanse)	8 231	8 018	9 556	7 379	2 358
	103 334	105 692	108 465	34 618	29 873

¹ Omfatter eiendomsskatten til fylket og repartisjonsskatten, som utlignes sammen med her-skatt m. v. ³ Herunder inntekten av kommunenes skoger. ⁴ Opgavene angir de overskudd (+) eller

**bykommunenes kontante utgifter og inntekter i regn-
1927/28 og 1926/27.**

6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
muner	Landkommuner i alt			Bykommuner			Kommuner i alt				
1928-29	1930-31	1929-30	1928-29	1930-31	1929-30	1928-29	1930-31	1929-30	1928-29	1927-28	1926-27
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1 30 051	118 611	122 265	123 612	139 256	146 876	146 863	257 867	269 141	270 475	290 214	311 224
-	591	606	571	471	408	479	1 062	1 014	1 050	1 102	1 240
-	144	201	215	557	799	824	701	1 000	1 039	1 236	1 351
964	1 187	1 550	2 577	1 939	1 819	1 427	3 126	3 369	4 004	3 587	3 052
964	1 922	2 357	3 363	2 967	3 026	2 730	4 889	5 383	6 093	5 925	5 643
31 015	120 533	124 622	126 975	142 223	149 902	149 593	262 756	274 524	276 568	296 139	316 867
I. A.											
1 128	3 757	3 882	4 226	4 477	3 964	3 662	8 234	7 846	7 888	8 046	8 970
2	20	-	2	625	606	547	645	606	549	590	595
36	1 996	553	1 774	1 808	1 823	2 287	3 804	2 376	4 061	2 929	2 343
÷ 3 767	÷ 5 030	÷ 5 706	÷ 7 017	1 384	2 745	941	÷ 3 646	÷ 2 961	÷ 6 076	÷ 10 147	÷ 10 065
-	-	-	-	81	÷ 52	÷ 168	81	÷ 52	÷ 168	÷ 145	÷ 614
-	-	-	-	604	570	584	604	570	584	597	1 077
319	143	179	217	÷ 1 534	÷ 1 766	÷ 1 812	÷ 1 391	÷ 1 587	÷ 1 595	÷ 1 960	÷ 2 986
÷ 3 448	÷ 4 887	÷ 5 527	÷ 6 800	535	1 497	÷ 455	÷ 4 352	÷ 4 030	÷ 7 255	÷ 11 655	÷ 12 588
÷ 2 282	886	÷ 1 092	÷ 798	7 445	7 890	6 041	8 331	6 798	5 243	÷ 90	÷ 680
II. B.											
232	923	1 659	1 697	1 144	931	1 442	2 067	2 590	3 139	3 077	3 163
28 965	122 342	125 189	127 874	150 812	158 723	157 076	273 154	283 912	284 950	299 126	319 350
A. C.											
197	3 652	1 970	2 596	963	1 063	112	4 615	3 033	2 708	3 102	5 067
89	-	182	89	4 985	3 042	2 060	4 985	3 224	2 149	1 975	3 302
2	1 408	1 761	1 141	1 092	531	493	2 500	2 292	1 634	3 310	2 204
-	-	30	-	889	699	1 003	889	729	1 003	594	567
288	5 060	3 943	3 826	7 929	5 335	3 668	12 989	9 278	7 494	8 981	11 140
II. D.											
1 409	10 550	6 433	7 427	22 281	15 889	8 075	32 831	22 322	15 502	15 758	31 813
1 697	15 610	10 376	11 253	30 210	21 224	11 743	45 820	31 600	22 996	24 739	42 953
30 662	137 952	135 565	139 127	181 022	179 947	168 819	318 974	315 512	307 946	323 865	362 303
B. E.											

redenes inntekts- og formuesskatt. * Herunder renter av kirkens legater og fond, renter av for sent innbetalt underskudd (÷) som henholdsvis er gått inn i kommunekassen eller dekket av denne.

Tabell 2. Herredskommunenes kontante utgifter

Utgifter.

A. Ordinære utgifter.

I. Kommunestyre, regnskaps- og ligningsvesen.

- a. Kommunestyre . . . . .
 b. Regnskaps- og ligningsvesen . . . . .
 I. I alt . . . . .

1	2	3	4	5	6
Øst-fold	Akers-hus	Hed-mark	Op-land	Buske-rud	Vest-fold
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
87	256	120	44	82	44
285	1 013	317	233	284	199
372	1 269	437	277	366	243

II. Retts- og politivesen.

- a. Forlikvesenet . . . . .
 b. Tinghold . . . . .
 c. Lønn til lensmann . . . . .
 d. Overformynderiet . . . . .
 e. Ellers¹ . . . . .
 II. I alt . . . . .

-	1	3	1	2	4
-	1	-	2	1	1
7	17	9	7	20	5
2	9	2	2	2	2
36	375	2	6	6	13
45	403	16	18	31	25

III. Kirken.

- a. Erstatning og bidrag til geistlige tjenestemenn . . . . .
 b. Skyss og nattehold for disse . . . . .
 c. Utgifter ved prest- og klokkergårder . . . . .
 d. Vedlikeh. og andre utg. ved kirker og kirkegårder
 III. I alt . . . . .

169	310	173	138	152	154
10	17	16	22	21	9
3	15	4	4	1	2
127	286	104	83	106	100
309	628	297	247	280	265

IV. Skolevesenet m. v.

- a. Folkeskolen² . . . . .
 b. Den høiere almenskole . . . . .
 c. Abnormes undervisning . . . . .
 d. Andre skoler eller læreanstalter³ . . . . .
 e. Bidrag til folkebibl. m. v. . . . .
 IV. I alt . . . . .

1 019	2 500	1 078	648	953	759
33	1 266	11	16	20	28
9	12	3	10	9	6
46	99	33	53	9	5
10	42	4	3	3	7
1 117	3 919	1 129	730	994	805

V. Sociale formål.

- a. Fattigvesenet . . . . .
 b. Vedk. forsørte barn (vergeråd) . . . . .
 c. I henh. til lov om forsorg for barn . . . . .
 d. Industriarbeider- og fiskertrygd . . . . .
 e. Syketrygd . . . . .
 f. Alders-, uførhetstrygd . . . . .
 g. Bidrag til arbeidsledighetsbidrag . . . . .
 h. Arbeidsledighetsbidrag . . . . .
 i. Nødsarbeide . . . . .
 j. Ellers⁴ . . . . .
 V. I alt . . . . .

2 098	3 332	2 454	1 619	2 045	975
36	175	22	10	64	44
5	8	5	4	9	5
5	9	4	4	2	3
163	288	141	104	136	85
423	1 185	436	356	284	44
15	24	10	11	26	9
14	1	10	3	10	1
67	127	119	96	86	63
16	137	20	1	4	4
2 842	5 286	3 221	2 208	2 666	1 223

VI. Helsepleie.

- a. Læger . . . . .
 b. Jordmødre . . . . .
 c. Sinnssykes forpleining . . . . .
 d. Ellers (herunder sykehustutgifter) . . . . .
 VI. I alt . . . . .

15	72	43	13	59	7
8	14	19	12	15	6
143	203	70	56	78	31
80	386	51	40	106	85
246	675	183	121	258	129

¹ Vesentlig politiutgifter i tett befolkede distrikter: Aker, Bærum, Glemmen m. v.² Her er medregnet fortsettelsesskoler, ungdomsskoler, arbeidsskoler m. v. ⁴ Her er med-

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Tele- mark	Aust- Agder	Vest- Agder	Roga- land	Horda- land	Sogn og Fjord- dane	Møre	Sør- Trøn- delag	Nord- Trøn- delag	Nord- land	Troms	Finn- mark	I alt	
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
47	14	19	30	72	20	33	42	26	56	29	23	1 044	a.
230	89	74	135	285	100	144	190	132	244	118	128	4 200	b.
277	103	93	165	357	120	177	232	158	300	147	151	5 244	I.
1	1	1	1	3	2	1	1	2	4	2	1	31	a.
1	-	2	1	1	3	2	3	1	2	1	2	24	b.
4	2	2	5	5	4	5	3	5	2	1	1	104	c.
1	1	1	-	3	1	2	1	1	2	1	-	33	d.
76	1	4	11	59	12	4	27	3	5	2	3	645	e.
83	5	10	18	71	22	14	35	12	15	7	7	837	II.
136	89	82	119	237	99	150	146	106	238	80	35	2 613	a.
15	12	12	13	32	22	25	17	18	16	8	7	292	b.
4	5	1	1	22	4	4	11	4	3	-	-	88	c.
105	60	41	70	134	69	72	66	59	86	48	35	1 651	d.
260	166	136	203	425	194	251	240	187	343	136	77	4 644	III
965	422	384	567	1 158	424	469	554	412	617	247	243	13 419	a.
129	-	1	6	82	4	-	13	-	11	1	27	1 648	b.
4	3	4	11	13	1	9	12	8	19	6	1	140	c.
90	3	14	9	43	9	13	15	8	2	2	2	433	d.
44	2	3	3	16	2	3	6	3	2	-	2	155	e.
1 232	430	406	596	1 312	422	494	600	431	651	256	271	15 795	IV
1 768	656	373	694	1 583	427	708	1 276	1 034	1 285	355	499	23 184	a.
27	4	5	6	19	5	3	3	1	5	1	5	435	b.
1	-	-	1	1	1	1	1	2	3	2	-	38	c.
3	1	3	13	9	8	14	8	8	19	8	5	126	d.
85	63	53	70	141	53	76	89	75	90	31	43	1 786	e.
190	-	3	3	1	-	-	11	6	-	1	-	2 943	f.
5	3	1	2	1	1	5	4	1	2	2	-	122	g.
14	2	-	2	6	-	-	53	-	-	-	-	116	h.
74	167	20	5	51	2	13	-	-	32	1	17	940	i.
14	-	1	2	24	2	6	7	-	3	-	5	246	j.
2 181	896	459	797	1 836	499	826	1 452	1 127	1 439	401	574	29 933	V
14	9	1	6	23	15	29	14	14	35	22	6	397	a.
9	6	6	10	21	14	18	12	9	29	12	8	228	b.
62	29	52	78	47	50	35	43	71	90	39	12	1 189	c.
73	19	50	25	106	21	28	78	53	36	17	2	1 356	d.
158	63	109	119	197	100	110	147	147	290	90	28	3 170	VI

² Nybygging av skolehus og innkjøp av lærerjord, se ekstraordinære utgifter B I, postene b og d regnet fabrikktilsyn, barnhjem m. v.

Tabell 2 (forts.). Herredskommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).

A. Ordinære utgifter (forts.).

VII. Offentlige arbeider.

- a. Vedlikeholdsutgifter ved veivesenet . . . . .
- b. Kanal- og elvearbeide . . . . .
- c. Ferjevesen . . . . .
- d. Det alm. skyssvesen . . . . .
- e. Telefon, telegrafstasjon og poståpnerier . . . . .

VII. I alt . . . . .

1	2	3	4	5	6
Øst-fold	Akers-hus	Hed-mark	Op-land	Buske-rud	Vest-fold
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
418	3 449	655	329	351	476
2	-	6	2	2	7
2	2	12	2	8	8
-	-	3	1	3	-
6	21	7	7	8	36
VII. I alt					
428	3 472	683	341	372	527

VIII. Landbruk.

- a. Dyrlæger . . . . .
- b. Rovdyrpremier . . . . .
- c. Ellers . . . . .

VIII. I alt . . . . .

-	8	18	7	2	-
-	-	-	2	1	1
29	36	147	81	42	30
29	44	165	86	45	31

IX. Renter og Pensjoner . . . . .

- a. Pensjoner . . . . .
- b. Renter av gjeld² . . . . .

IX. I alt . . . . .

4	212	80	1	7	20
433	4 625	480	701	753	391
437	4 837	560	702	760	411

X. Andre ordinære utgifter . . . . .

A. I alt . . . . .

248	1 004	69	272	131	155
6 073	21 537	6 760	5 002	5 903	3 814

B. Ekstraordinære utgifter.

I. Eiendommer, fond og beholdninger.

- a. Nybygging eller ombygging av kirker . . . . .
- b. → , → , folkeskolebygn. . . . .
- c. → , → , » av høiere skoler . . . . .
- d. Innkjøp av lærerjord . . . . .
- e. → og nybygg. vedk. fattigvesenet . . . . .
- f. Andre faste eiendommer . . . . .
- g. Anlegg og ombygging av veier . . . . .
- h. Bidrag til jernbaner . . . . .
- i. Utlån eller avsetning av komm. midler . . . . .
- j. Økning av beholdninger og forskudd¹ . . . . .

I. I alt . . . . .

14	245	6	11	-	20
76	879	70	177	26	12
		1		2	
3	2	14	16	-	24
246	762	9	46	138	134
182	755	139	42	85	92
-	149	10	2	112	15
322	2 630	434	38	32	550
340	658	605	208	90	250
503	4 765	1 287	124	315	597

II. Avdrag på eller betaling av gjeld²

B. I alt . . . . .

Utgift = inntekt (balanse) 1930/31 . . . . .

719	2 867	455	689	859	889
1 222	7 632	1 742	813	1 174	1 486
7 295	29 169	8 502	5 815	7 077	5 300

- , → , → , → , 1929/30 . . . . .
- , → , → , → , 1928/29 . . . . .
- , → , → , → , 1927/28 . . . . .
- , → , → , → , 1926/27 . . . . .
- , → , → , → , 1925/26 . . . . .

7 762	26 827	9 021	6 186	7 305	5 279
7 560	29 446	8 769	6 208	7 971	5 141
7 833	26 947	10 193	6 787	8 483	5 321
8 089	26 889	14 665	7 503	9 770	5 715
9 493	32 038	14 165	7 819	10 114	5 356

¹ Denne post er fremkommet som differens mellom overførspostene på inntektssiden (overført overførspostene på utgiftssiden (kassebeholdning ved årets utgang og forskudd fra foregående år). direkte til kreditorene. De renter og avdrag som her er oppført omfatter derfor ikke bedriftene s

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Tele-mark	Aust-Agder	Vest-Agder	Roga-land	Horda-land	Sogn og Fjordane	Møre	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nord-land	Troms	Finnmark	I alt	
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
323	216	252	265	527	104	140	337	114	292	96	9	8 353	a.
3	3	1	5	2	1	1	12	6	3	-	2	58	b.
-	3	2	-	2	2	-	2	10	5	1	3	64	c.
1	1	1	2	2	4	1	2	-	-	-	3	16	d.
26	8	22	54	78	53	67	16	14	37	10	16	486	e.
353	231	276	322	609	164	209	369	144	337	107	33	8 977	VII
7	-	-	5	8	2	9	11	10	3	3	-	93	a.
-	-	2	3	1	4	-	2	-	-	-	-	12	b.
41	9	6	25	31	31	28	31	35	36	32	16	686	c.
48	9	8	33	40	37	37	44	45	39	35	16	791	VIII
54	2	2	7	7	2	-	11	1	1	-	-	411	a.
535	88	106	239	361	210	242	320	241	324	94	19	10 162	b.
589	90	108	246	368	212	242	331	242	325	94	19	10 573	IX
210	63	20	136	146	19	103	86	93	79	26	58	2 880	X
5 391	2 056	1 625	2 635	5 361	1 751	2 463	3 536	2 586	3 818	1 299	1 234	82 844	A.
3	2	-	5	146	7	13	12	21	11	5	2	523	a.
79	21	13	79	345	142	102	200	60	82	43	109	2 515	b.
-	-	-	-	110	-	-	-	-	-	-	-	110	c.
2	1	-	1	-	2	-	5	1	3	-	-	18	d.
2	13	-	16	1	-	7	6	-	4	-	1	109	e.
16	3	1	32	97	20	11	69	38	50	9	41	1 722	f.
124	119	48	77	572	263	53	45	38	180	87	34	2 765	g.
7	9	-	22	54	19	-	11	76	-	1	-	487	h.
146	67	46	105	90	41	36	345	36	37	6	-	4 961	i.
÷ 569	÷ 37	÷ 50	÷ 40	÷ 282	÷ 75	÷ 232	÷ 330	÷ 31	÷ 27	÷ 42	÷ 5	÷ 2 481	j.
÷ 190	198	58	297	1 133	419	÷ 10	363	239	340	109	182	10 729	I
491	335	143	260	442	110	530	347	197	296	76	56	9 761	II
301	533	201	557	1 575	529	520	710	436	636	185	238	20 490	B
5 692	2 589	1 826	3 192	6 936	2 280	2 983	4 246	3 022	4 454	1 484	1 472	103 334	
5 791	2 606	1 887	3 292	8 183	2 358	3 046	4 598	3 413	4 729	1 879	1 530	105 692	
6 188	2 686	2 050	3 296	7 726	2 426	2 876	4 622	3 317	4 790	1 978	1 415	108 465	
8 331	2 673	2 052	3 493	6 941	2 605	3 205	4 884	3 485	4 665	1 869	1 632	111 399	
8 522	2 967	2 351	3 615	7 239	2 716	3 096	5 236	3 834	4 805	2 092	1 587	120 691	
8 363	3 103	2 526	3 870	7 832	2 593	3 481	5 340	3 924	4 914	2 296	1 922	129 149	

kassebeholdning fra foregående år og forskudd som blir å overføre til følgende års regnskap) og

² De komm. bedriffter (elektrisitetsverk m. v.) betaler som regel renter og avdrag av sin gjeld gjeldsutgifter. Se for øvrig side 4 foran.

Tabell 2 (forts.). Herredskommunenes kontante utgifter

Inntekter.

	1	2	3	4	5	6	
	Øst-fold	Akers-hus	Hed-mark	Op-land	Buske-rud	Vest-fold	
A. Ordinære inntekter.							
I. Skatter og avgifter.							
a. Inntekts- og formuesskatt, eiendomsskatt	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
b. Avgifter:							
1. Av handelsmenn	6 606	24 143	6 531	5 314	6 292	4 880	
2. » hunder	26	44	20	18	18	19	
3. » motorvogner	54	209	61	36	66	36	
4. » forestillinger og kinematografer	-	3	-	-	1	1	
5. Tiende, erstatning for fisketidende, landskyld .	3	107	2	2	2	2	
6. Ellers	2	5	2	1	1	-	
b. I alt	1	5	-	17	-	-	
	86	373	85	74	88	58	
	II. I alt	6 692	24 516	6 616	5 388	6 380	4 938
II. Formues- og erhvervsinntekter.							
a. Renter ¹	154	715	126	206	153	191	
b. Overskudd av komm. bedrifter:							
1. Elektrisitetsverk	÷ 260	10	÷ 10	÷ 142	÷ 172	÷ 159	
2. Andre bedrifter ²	÷ 40	÷ 10	-	3	-	3	
b. I alt	÷ 300	-	÷ 10	÷ 139	÷ 172	÷ 162	
c. Nettoinntekt av andre faste eiendommer ³	140	1 426	144	96	70	÷ 51	
	II. I alt	÷ 6	2 141	260	163	51	÷ 22
III. Andre ordinære inntekter.							
a. Gaver fra private og sparebanker	13	17	3	20	3	25	
b. Ellers	35	48	60	22	56	27	
	III. I alt	48	65	63	42	59	52
	A. I alt	6 734	26 722	6 939	5 593	6 490	4 968
B. Ekstraordinære inntekter.							
I. Av kommunenes formue.							
a. Avdrag på og innbetaling av utestående midler . .	216	523	438	96	156	165	
b. Salg av eiendommer og aktier	13	767	127	44	55	35	
	I. I alt	229	1 290	565	140	211	200
II. Låne midler							
	B. I alt	332	1 157	998	82	376	132
		561	2 447	1 563	222	587	332
Inntekter = utgifter (balanse) 1930/31		7 295	29 169	8 502	5 815	7 077	5 300
»—»—»—»—»— 1929/30		7 762	26 827	9 021	6 186	7 305	5 279
»—»—»—»—»— 1928/29		7 560	29 446	8 769	6 208	7 971	5 141
»—»—»—»—»— 1927/28		7 833	26 947	10 193	6 787	8 483	5 321
»—»—»—»—»— 1926/27		8 089	26 889	14 665	7 503	9 770	5 715
»—»—»—»—»— 1925/26		9 493	32 038	14 165	7 819	10 114	5 356

¹ Herunder er medregnet renter av kirkens fond og legater, renter av for sent betalt skatt m. v.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	I alt	
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
4 965	2 282	1 598	3 056	6 786	2 008	2 911	3 760	2 754	3 940	1 368	1 381	90 575	a. b.
15	10	9	17	29	15	24	15	12	36	12	16	355	1.
34	10	7	8	6	2	5	19	17	12	2	7	591	2.
-	-	-	4	-	4	-	-	1	1	-	-	15	3.
4	-	-	1	2	2	1	4	1	5	-	6	144	4.
1	1	1	1	16	5	11	3	4	33	10	2	99	5.
1	-	-	-	6	-	2	1	3	12	-	1	49	6.
55	21	17	31	59	28	43	42	38	99	24	32	1 253	b.
5 020	2 303	1 615	3 087	6 845	2 036	2 954	3 802	2 792	4 039	1 392	1 413	91 828	I
116	75	78	141	223	71	100	135	80	95	41	14	2 714	a. b.
÷ 86	÷ 4	3 ÷ 263	÷ 535	÷ 50	÷ 244	÷ 39	÷ 119	÷ 21	÷ 12	÷ 1	÷ 1	2 104	1.
-	-	- ÷ 9	-	4 ÷ 6	1 ÷ 1	1 ÷ 2	-	-	-	-	-	63	2.
÷ 86	÷ 4	3 ÷ 272	÷ 535	÷ 46	÷ 250	÷ 38	÷ 120	÷ 23	÷ 12	÷ 1	÷ 1	2 167	b.
54	4	16	8 ÷ 220	23	35	57	59	28	17	21	1	1 927	c.
84	75	97	÷ 123 ÷ 532	48 ÷ 115	154	19	100	46	34	34	2474	II	
-	12	3	-	5	8	22	19	14	3	3	1	171	a. b.
30	6	10	18	48	25	31	60	31	84	22	17	630	
30	18	13	18	53	33	53	79	45	87	25	18	801	III
5 134	2 396	1 725	2 982	6 366	2 117	2 892	4 035	2 856	4 226	1 463	1 465	95 103	A.
106	51	58	167	101	100	26	35	107	39	12	1	2 397	a.
18	12	20	3	182	-	4	30	17	39	7	4	1 377	b.
124	63	78	170	283	100	30	65	124	78	19	5	3 774	I
434	130	23	40	287	63	61	146	42	150	2	2	4 457	II
558	193	101	210	570	163	91	211	166	228	21	7	8 231	B.
5 692	2 589	1 826	3 192	6 936	2 280	2 983	4 246	3 022	4 454	1 484	1 472	103 334	
5 791	2 606	1 887	3 292	8 183	2 358	3 046	4 598	3 413	4 729	1 879	1 530	105 692	
6 188	2 686	2 050	3 296	7 726	2 426	2 876	4 622	3 317	4 790	1 978	1 415	108 465	
8 331	2 673	2 052	3 493	6 941	2 605	3 205	4 884	3 485	4 665	1 869	1 632	111 399	
8 522	2 967	2 351	3 615	7 239	2 716	3 096	5 236	3 834	4 805	2 092	1 587	120 691	
8 363	3 103	2 526	3 870	7 832	2 593	3 481	5 340	3 924	4 914	2 296	1 922	129 149	

² Herunder nettoinntekten av kommunale vannverk. ³ Herunder nettoinntekten av kommunale skoger.

Tabell 3. Fylkeskommunenes kontante utgifter

Utgifter.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Østfold	Akershus	Hedmark	Opland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter.								
I. a. Fylkesting og fylkesutvalg	18 668	24 147	13 056	12 896	24 809	15 735	12 278	9 161
b. Regnskaps- og skattevesen	20 386	20 669	17 376	10 985	12 572	10 559	13 071	2 275
I. I alt	39 054	44 816	30 432	23 881	37 381	26 294	25 349	11 436
II. Retts-, politi- og fengselsvesen.								
a. Lønn til lensmenn	17 474	20 803	20 154	25 738	16 240	15 025	22 294	20 222
b. Fengselsvesenet	2 312	7 371	7 872	6 730	5 562	5 522	2 270	2 088
c. Ellers	-	-	-	-	890	-	-	-
II. I alt	19 786	28 174	28 026	32 468	22 692	20 547	24 564	22 310
III. Skolevesenet.								
a. Folkeskolen	159 690	462 428	336 488	286 276	405 260	194 517	207 370	154 153
b. Fylkesskoler, folkehøiskoler, aftskskoler og arbeidsskoler	21 694	20 416	16 183	23 416	32 372	6 635	18 326	8 456
c. Landbruks- og skogskoler	61 048	52 908	85 884	113 412	31 713	22 205	23 812	22 736
d. Husmorskoler	35 184	29 927	13 814	12 912	5 162	2 727	7 855	
e. Abnormes forpl. og undervisning	18 575	26 295	15 273	20 899	22 189	12 522	14 692	5 082
f. Ellers	300	-	-	-	-	-	-	-
III. I alt	296 491	591 974	467 642	456 915	368 526	238 606	264 200	198 282
IV. Sociale formål								
	1 900	-	65	-	300	-	-	-
V. Helsepleie.								
a. Jordmorvesenet	13 689	29 028	23 128	17 248	15 592	8 480	15 116	12 023
b. Vaksinasjon	3 524	5 224	4 582	5 314	3 539	1 503	2 049	879
c. Sykehus	4 000	-	-	-	-	10 680	691	-
d. Tuberkuløses forpleining	34 211	60 036	106 350	44 607	85 888	76 685	69 807	15 319
e. Ellers	27 123	113 400	35 820	18 574	-	23 067	17 678	6 530
V. I alt	82 547	207 688	169 880	85 743	105 019	120 415	105 341	34 751
VI. Sinnssykevesenet								
	133 327	228 413	199 140	157 025	150 113	153 528	191 158	90 994
VII. Offentlige arbeider.								
a. 1. Bidrag til herredenes veivesen	329 305	92 095	152 151	51 000	155 758	32 999	227 837	29 585
2. Vedlikehold og andre utg. ved veivesenet	507 718	755 871	300 134	342 024	416 339	461 723	378 584	85 192
a. I alt	837 023	847 966	452 285	393 024	572 097	494 722	606 421	114 777
b. Ferjevesenet	-	3 903	-	-	4 543	-	-	2 262
c. Skyssvesenet	-	150	3 263	556	3 244	-	986	194
d. Elektrisitetsforsyningen ¹	-	4 988	-	-	118 686	-	-	4 767
VII. I alt	837 023	857 007	455 548	393 580	698 570	494 722	607 407	122 000

¹ Under denne post er også tatt med fylkenes bidrag til felleskommunale elektrisitetsverks drift.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	Tilsammen	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
14 797	23 782	32 062	18 564	32 269	17 349	23 267	26 438	16 223	10 379	345 880	a.
2 034	9 083	5 189	3 693	11 249	4 263	5 637	6 665	2 463	4 175	162 344	b.
16 831	32 865	37 251	22 257	43 518	21 612	28 904	33 103	18 686	14 554	508 224	I
20 792	25 651	29 837	32 278	27 205	28 707	21 006	22 317	9 042	-	374 785	a.
1 576	1 265	6 632	2 014	3 318	3 754	3 175	8 622	1 543	-	71 626	b.
-	-	-	-	-	-	-	-	77	46	1 013	c.
22 368	26 916	36 469	34 292	30 523	32 461	24 181	30 939	10 662	46	447 424	II.
202 755	204 274	426 988	237 035	219 648	197 018	243 468	257 711	110 055	99 703	4 404 837	a.
8 762	39 438	43 887	27 498	2 295	13 628	17 134	16 313	1 117	9 976	255 978	b.
{ 29 058	9 130	41 698	31 428	12 120	29 000	3 535	9 591	21 372	-	528 336	c.
3 979	6 146	19 053	9 753	9 500	5 500	5 500	-	-	-	161 512	d.
6 848	17 212	39 472	8 244	22 936	30 866	14 296	30 313	13 506	7 067	326 387	e.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	f.
247 423	274 033	558 191	323 258	262 162	280 012	269 545	319 428	143 816	116 746	5 677 250	III
2 100	-	300	-	4 450	-	-	2 000	-	150	11 265	IV
40 785	20 336	43 537	77 259	37 329	44 853	18 463	43 591	25 560	2 987	489 004	a.
1 327	1 581	2 213	2 284	1 950	2 305	1 776	3 398	3 510	872	47 830	b.
4 437	39 200	-	21 347	-	25 313	577	-	-	8 739	114 984	c.
30 760	34 328	48 739	62 911	56 678	56 064	37 385	99 150	29 661	992 579	d.	
÷ 15 575	20 835	54 594	÷ 42 686	12 213	÷ 11 606	11 586	2 387	1 907	÷ 4 704	271 143	e.
61 734	116 280	149 083	121 115	108 170	116 929	69 787	148 526	74 977	37 555	1 915 540	V
107 243	77 913	258 082	125 144	167 855	150 696	71 095	240 524	88 570	44 477	2 635 297	VI
47 106	130 604	163 626	52 208	49 648	48 475	37 085	92 616	77 512	1 749	1 771 359	a 1
136 806	278 826	271 499	140 807	150 474	142 769	119 878	143 492	58 953	46 208	4 737 297	2
183 912	409 430	435 125	193 015	200 122	191 244	156 963	236 108	136 465	47 957	6 508 656	a.
6 171	-	-	700	-	-	300	-	-	1 016	18 895	b.
- ÷ 1 000	12 554	6 852	4 109	576	3 100	553	262	-	300	16 293	c.
4 910	12 554	8 055	÷ 1 020	÷ 4 023	-	-	5 026	-	-	160 795	d.
194 993	420 984	441 977	205 879	199 678	190 321	157 816	236 370	141 491	49 273	6 704 639	VII

² Egentlig fylkets bidrag til Troms fylkes medisinalfond.

Tabell 3 (forts.). Fylkeskommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	1	2	3	4	5	6	7	8
	Østfold	Akershus	Hedmark	Opland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder
	Kr.
A. Ordinære utgifter (forts.).								
VIII. Landbruk.								
a. Fylkesagronomer	6 650	6 200	14 415	20 542	10 959	9 050	9 119	-
b. Fylkesgartnere	6 650	3 100	5 785	7 045	11 902	8 275	4 625	7 666
c. Fylkesskogmestere	4 175	12 408	15 654	11 507	11 500	3 935	6 152	3 850
d. Ellers vedk. skogvesenet . . .	1 072	4 891	-	3 000	18 500	-	1 945	764
e. Dyrskuer og innkjøp av avlsdyr	-	6 000	11 500	22 200	12 153	3 000	10 900	6 350
f. Andre tilskudd til landbr.selskap	31 801	33 425	78 439	16 632	27 303	7 845	28 971	11 559
g. Rovdyrpremier, jakt og fiske . .	2 547	3 835	4 585	3 166	2 129	516	2 873	1 824
h. Veterinærvesen	14 274	20 281	16 101	19 313	21 341	8 852	11 889	8 243
i. Ellers	4 411	3 891	7 319	1 582	17 417	1 350	2 087	2 545
VIII. I alt	71 580	94 031	153 798	104 987	133 204	42 823	78 561	42 801
IX. Renter og pensjoner.								
a. Renter	37 712	133 506	284 857	43 075	681 030	234 408	95 054	15 408
b. Pensjoner	600	-	300	-	2 600	4 998	-	-
IX. I alt	38 312	133 506	285 157	43 075	683 630	239 496	95 054	15 408
X. Andre ord. utgifter								
A. I alt	11 558	14 045	16 979	31 373	17 162	21 506	26 022	752
	1 531 578	2 199 654	1 806 667	1 329 047	2 216 597	1 357 937	1 417 656	538 734
B. Ekstraordinære utgifter.								
I. Eiendommer, fond og beholdninger.								
a. Nybygg eller ombygging av sykehus og sinnssykeasyl	40 209	-	-	-	-	-	87 866	-
b. Nybygging eller ombygging av landbruks- og husmorskoler . .	-	-	-	-	-	-	-	-
c. Anlegg og ombygging av veier og broer	72 097	114 484	26 781	76 970	147 190	326 842	133 004	105 952
d. Anlegg vedkommende elektrisitetsforsyningen	-	-	-	-	-	-	-	-
e. Andre faste eiendommer	50 309	-	89 097	-	-	-	-	-
f. Jernbanebidrag	-	7 259	28 704	16 127	185 278	10 347	314 099	-
g. Innkjøp av jernbane- og dampskipssaktier	-	-	-	-	-	-	-	-
h. Utlån eller avsetning av kommunale midler	7 000	76 421	-	72 965	-	424 200	407	20 000
i. Økning av beholdninger og forskudd ³	15 782	÷ 154 218	÷ 62 048	÷ 66 583	÷ 144 517	607 576	130 545	÷ 58 497
I. I alt	185 397	43 946	82 534	99 479	187 951	1 368 965	665 921	67 455
II. Avdrag på eller betaling av lån								
B. I alt	39 254	1 550 451	2 052 160	97 444	435 750	1 085 711	51 419	67 500
	2 246 51	1 594 397	2 134 694	196 923	623 701	2 454 676	717 340	134 955
Utgifter = inntekter (balanse) . . .	1 756 229	3 794 051	3 941 361	1 525 970	2 840 298	3 812 613	2 134 996	673 689

¹ Egentlig herredsgartnere. ² Egentlig kretsgartnere. ³ Landbruksselskapets utgifter dekkes av Finnmark

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	Tilsammen
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2 7 070	11 222	14 000	16 633	13 725	13 232	14 939	17 350	5 050	-	190 156 a.
2 200	4 294	4 600	8 617	4 325	5 231	-	-	-	-	84 315 b.
5 967	6 723	7 970	7 735	8 250	12 375	8 725	17 002	4 453	3	148 381 c.
-	-	-	2 200	288	1 365	-	-	-	-	34 025 d.
12 475	16 060	19 300	6 300	4 500	1 675	1 550	400	-	-	135 913 e.
8 755	14 028	13 053	10 673	13 804	27 574	16 291	18 806	8 095	-	367 054 f.
4 327	13 543	9 336	11 655	2 467	7 294	6 005	6 666	2 436	2 376	87 580 g.
4 564	12 226	11 442	14 535	11 106	10 321	15 240	5 735	2 840	1 184	209 487 h.
10 328	-	13 510	10 443	11 921	6 071	5 415	5 692	-	567	104 549 i.
55 686	78 096	93 211	86 591	67 973	83 155	74 761	72 801	23 274	4 127	1 361 460 VIII
12 484	172 687	148 271	530 214	267 707	248 679	926 780	292 708	68 885	9 643	4 203 198 a.
1 170	2 815	-	-	1 350	-	-	-	-	-	13 833 b.
13 654	175 502	148 271	530 214	267 707	250 029	926 780	292 708	68 885	9 643	4 217 031 IX
36 552	11 605	9 664	43 495	30 936	31 411	10 404	3 383	1 327	12 917	331 091 X
758 584	1 214 194	1 732 499	1 492 245	1 182 972	1 156 626	1 633 273	1 379 782	571 688	289 488	23 809 221 A
-	40 955	-	-	-	-	-	-	-	-	169 030 a.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- b.
80 531	7 806	146 863	33 355	189 720	114 396	96 425	-	1 000	-	1 673 416 c.
-	-	-	132 918	-	-	3 122	-	-	-	d.
-	20 771	48 322	87 445	-	57 993	-	25 000	-	-	275 446 e.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	801 345 f.
22 414	-	20 000	6 667	-	-	670 753	-	-	-	1 320 827 h.
÷ 248 920	÷ 9 443	÷ 98 177	200 860	÷ 35 283	121 452	÷ 354 057	87 151	÷ 76 487	5 231	÷ 139 633 i.
÷ 145 975	60 089	117 008	461 245	154 437	293 841	416 243	112 151	÷ 75 487	5 231	4 100 431 I
104 000	53 279	141 092	171 472	174 971	528 500	54 557	47 390	54 283	-	6 709 233 II
÷ 41 975	113 368	258 100	632 717	329 408	822 341	470 800	159 541	÷ 21 204	5 231	10 809 664 B.
716 609	1 327 562	1 990 599	2 124 962	1 512 380	1 978 967	2 104 073	1 539 323	550 484	294 719	34 618 885

Skogfond. * Se note 1 side 30.

Tabell 3 (forts.). Fylkeskommunenes kontante utgifter

Inntekter.	1	2	3	4	5	6	7	8
	Østfold	Akershus	Hedmark	Opland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder
A. Ordinære inntekter.								
I. Skatter.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
a. Eiendomsskatt	282 711	248 780	278 521	296 717	243 429	146 874	359 467	113 906
b. Repartisjonsskatt	1 019 125	3 462 042	1 852 625	1 000 757	2 071 616	1 676 202	1 226 328	1 064 846
c. Motorvognavgift	-	-	2 400	-	1 673	1 252	-	-
d. Andre avgifter	¹ 256 335	-	-	¹ 168 085	¹ 133 191	¹ 79 224	-	-
I. I alt	1 558 171	3 713 222	2 131 146	1 467 232	2 449 488	1 902 300	1 585 795	1 178 752
II. Formues- og erhvervs-inntekter.								
a. Renter av fylkesskatt	-	46 377	76 936	7 675	24 302	-	10 224	6 503
b. Andre renter	144 543	22 500	39 751	51 063	3 816	23 108	-	6 989
c. Aktier o. l.	-	1 250	8 000	-	-	8 746	-	-
d. Faste eiendommer	1 454	20 929	11 283	-	-	500	9 623	264
e. Overskudd av kommunale bedrifter:								
1. Elektrisitetsverk	-	÷ 112 6250	-	-	-	÷ 544 548	-	÷ 520 000
2. Ellers	-	-	-	-	-	-	-	-
e. I alt	-	÷ 112 6250	-	-	-	÷ 544 548	-	÷ 520 000
II. I alt	145 997	÷ 103 5194	135 970	58 738	28 118	÷ 512 194	19 847	÷ 506 244
III. Andre ord. inntekter.								
A. I alt	491	-	8 067	-	18 678	5 954	575	1 181
B. Ekstraordinære inntekter.								
I. Av kommunenes formue.								
a. Avdrag på eller betaling av ute-stående midler	18 370	-	10 000	-	69 024	445 953	77 779	-
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	-	-	-	-	-	-	-
c. Salg av eiendommer	3 200	-	-	-	-	-	1 000	-
d. Ellers	-	-	-	-	-	-	-	-
I. I alt	21 570	-	10 000	-	69 024	445 953	78 779	-
II. Låne midler	30 000	1 116 023	1 656 178	-	274 990	1 970 600	450 000	-
B. I alt	51 570	1 116 023	1 666 178	-	344 014	2 416 553	528 779	-
Inntekter = utgifter (balanse) . . .	1 756 229	3 794 051	3 941 361	1 525 970	2 840 298	3 812 613	2 134 996	673 689
—→— 1929/30 . . .	1 634 630	3 992 608	2 570 641	1 599 761	2 764 875	1 371 790	1 751 468	634 643
—→— 1928/29 . . .	1 637 714	4 950 399	2 497 916	1 662 544	2 099 356	1 691 039	2 170 109	736 537
—→— 1927/28 . . .	2 036 848	5 076 467	4 057 899	1 931 532	3 222 964	2 224 930	1 963 013	927 954
—→— 1926/27 . . .	2 066 900	5 550 331	4 447 783	2 038 805	2 951 419	2 918 363	1 977 620	945 323
—→— 1925/26 . . .	2 049 052	6 080 933	3 402 062	2 249 235	4 298 802	2 406 058	2 058 016	980 430

¹ Vinmonopolavgift. ² Nettoinntekt av Fylkesbåtane.

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	Tilsammen
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
91 035 1 309 521	152 613 1 055 821	215 877 1 691 923	287 985 1 474 249	155 512 1 251 024	210 022 1 248 998	174 809 1 241 623	132 841 1 214 322	51 900 491 308	- 240 454	3 442 999 24 592 784
1 238	1 23 949	-	-	740	-	-	-	928	-	6 993 662 278
1 401 794	1 232 383	1 907 800	1 762 974	1 406 536	1 459 020	1 416 432	1 348 091	543 349	240 569	28 705 054 I
18 953 9 891	11 991 38 062	42 649 36 477	68 036 73 270	35 366 28 250	27 459 2 829	30 478 34 475	50 879 1 585	16 326 1 494	50 544 446	524 698 518 549
2 788	5 230	-	15 620	-	-	-	1 750	-	-	19 746 68 624
725 000	-	-	-	-	-	-	-	10 685	-	2 926 483 206 406
725 000	-	-	203 344	-	-	3 062	-	-	-	2 720 077 e.
693 368	55 283	79 126	360 270	63 616	30 288	69 765	52 464	7 135	51 923	1 588 460 II.
16	7 282	3 673	1 718	42 228	29 659	202	1 768	-	-	121 492 A.
708 442	1 294 948	1 990 599	2 124 962	1 512 380	1 518 967	1 486 399	1 402 323	550 484	292 492	27 238 086 III.
8 167	14 614	-	-	-	-	608 827	-	-	1 927	1 254 661 a.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	b.
-	18 000	-	-	-	-	8 847	-	-	300	31 347 c.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	d.
8 167	32 614	-	-	-	-	617 674	-	-	2 227	1 286 008 I
-	-	-	-	-	460 000	-	137 000	-	-	6 094 791 II.
8 167	32 614	-	-	-	460 000	617 674	137 000	-	2 227	7 380 799 B.
716 609	1 327 562	1 990 599	2 124 962	1 512 380	1 978 967	2 104 073	1 539 323	550 484	294 719	34 618 885
814 401	2 186 039	2 017 049	1 924 484	1 631 728	1 045 531	1 453 953	1 550 042	631 960	297 748	29 873 351
824 818	1 463 054	2 357 103	2 075 346	1 745 728	1 392 568	849 700	1 594 048	736 758	177 398	30 662 135
1 140 705	1 724 521	2 702 903	1 34 580	1 390 103	1 348 235	1 159 263	2 221 707	631 139	219 317	34 114 080
965 208	2 286 631	3 644 304	3 200 574	1 580 498	1 672 763	1 821 366	2 690 305	867 394	452 592	42 078 179
1 093 025	2 120 756	2 675 460	1 729 528	1 993 595	1 588 861	1 454 214	2 640 609	982 605	466 577	40 269 818

»g inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

Skien	Arendal	Kristian-sand	Stavanger	Hauge-sund	Bergen	Ålesund	Kristian-sund	Trondheim	De andre byer	Tilsammen	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
17 010	1 888	22 704	26 426	19 772	72 770	14 097	14 865	31 440	205 539	648 123	a.
15 679	17 605	22 221	33 082	18 596	131 872	15 856	14 384	51 772	111 765	937 099	b.
43 260	15 798	43 795	84 545	40 515	177 080	39 143	33 418	140 005	453 459	2 071 627	c.
7 955	2 700	7 877	14 688	8 422	37 815	6 825	8 412	14 955	77 514	492 419	d.
21 959	18 002	26 248	76 602	25 488	207 279	14 025	17 172	103 226	233 718	1 785 830	e.
5 727	-	13 512	8 529	13 485	77 769	÷ 100	2 984	21 461	42 100	374 363	f.
111 590	55 993	136 357	243 872	126 278	704 585	89 846	91 235	362 859	1 124 095	6 309 461	I
89 074	47 636	124 865	336 322	90 561	1 095 582	85 232	72 097	522 789	638 329	7 370 971	a.
-	-	-	3 626	4 670	15 207	653	144	5 568	4 330	94 321	b.
2 050	1 827	2 830	3 450	1 556	21 664	3 915	4 111	15 030	21 338	213 177	c.
1 062	-	-	9 840	4 300	26 834	3 000	4 428	15 969	35 017	135 608	d.
138	626	837	÷ 400	2 095	2 893	1 000	723	4 336	2 951	21 780	e.
2 525	-	3 213	4 271	505	14 121	4 000	1 275	9 771	20 892	141 432	f.
-	-	-	2 795	-	82	-	-	26 946	70	50 480	g.
94 849	50 089	131 745	359 904	103 687	1 176 383	97 800	82 778	600 409	722 927	8 027 769	II
29 075	24 642	32 782	60 011	37 384	402 124	17 224	23 448	93 436	297 247	1 706 885	a.
6 605	8 649	÷ 2 637	5 029	4 756	116 696	17 005	5 663	27 291	56 006	709 556	b.
22 044	24 945	48 007	59 276	8 884	5 780	24 192	36 241	68 207	300 020	1 179 399	c.
57 724	58 236	78 152	124 316	51 024	524 600	58 421	65 352	188 934	653 273	3 595 840	III
318 305	228 053	393 770	953 149	384 731	2 499 232	329 943	258 224	1 336 259	3 157 631	18 108 381	a.
1 060	-	-	127 762	29 549	-	1 050	-	-	3 224	436 280	b.
-	-	-	124 504	54 421	337 170	63 013	-	96 622	874 418	3 829 991	c.
52 665	59 968	47 478	76 574	-	68 810	-	32 514	76 108	88 476	800 179	d.
17 524	19 503	55 167	98 962	33 878	358 358	15 169	19 552	146 490	152 275	2 071 144	e.
5 811	6 464	14 929	52 916	8 861	147 133	7 069	8 731	49 214	71 028	736 465	1.
-	-	15 857	14 655	15 022	41 029	8 100	6 714	27 093	45 172	258 916	2.
-	1 750	5 897	6 337	6 411	13 190	-	3 907	6 304	13 616	124 511	3.
11 713	11 289	18 484	25 054	3 584	157 006	-	200	63 879	22 459	951 252	4.
4 400	12 100	41 805	9 570	16 584	306 878	14 300	13 863	88 031	139 299	1 769 963	f.
1 200	1 000	-	1 500	-	1 500	-	500	1 000	5 350	27 250	1.
-	-	9 000	-	-	2 000	-	3 000	-	13 902	27 902	2.
600	-	-	-	-	76 960	-	-	2 050	7 575	569 454	3.
100	1 500	3 309	5 000	-	73 305	600	500	31 000	9 339	270 126	4.
2 500	6 600	29 097	3 070	16 584	127 955	13 700	9 863	35 419	94 005	767 200	5.
-	3 000	400	-	-	25 158	-	-	18 562	9 128	108 031	6.
393 954	319 624	538 220	1 390 521	519 163	3 570 448	423 475	324 153	1 743 510	4 415 323	27 015 938	IV
629 990	329 514	367 703	1 484 261	530 503	4 093 755	339 643	427 660	2 040 640	3 381 453	22 938 226	a.
-	-	14 000	392 730	137 466	1 315 000	244 366	65 000	638 130	919 499	13 193 066	b.
-	-	-	-	-	-	29 391	60 381	-	11 307	131 119	c.

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Halden	Sarpsborg	Fredrikstad	Oslo	Drammen	Horten	Tønsberg	Larvik
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter (forts.).								
V. Sociale formål (forts.).								
d. Vergeråd	1 617	14 948	13 378	505 490	40 394	2 488	24 538	26 937
e. Bidrag i h. t. lov av 10 april 1915 nr. 2	232	261	1 120	4 803	1 327	-	639	240
f. Barnepleie	3 647	4 822	-	374 275	900	-	1 400	9 489
g. Kommunale feriekolonier	3 390	6 383	-	237 538	7 014	-	-	1 500
h. Arbeidskontor- og arbeidsledighetsutgifter	7 174	218 670	30 920	2 708 150	18 850	67 935	19 013	22 452
1. Arbeidskontor	4 085	6 645	8 949	143 707	14 503	5 822	6 650	4 648
2. Bidrag til arbeidsledighetskasser	3 089	1 097	8 000	60 000	3 104	1 471	9 578	1 304
3. Utgifter til nødsarbeide	-	199 494	-	2 104 970	-	60 642	-	15 000
4. Ellers	-	11 434	13 971	399 473	1 243	-	2 785	1 500
i. Bidrag til boligbygging	-	-	-	329 618	-	-	-	-
j. Fabriktillsyn	700	2 456	1 207	24 686	2 943	100	538	550
k. Industriarbeider- og fiskerforsikr.	-	-	-	-	82	58	-	-
l. Sykeforsikring	31 222	34 137	39 091	685 739	67 508	27 024	28 171	21 298
m. Ellers	7 638	4 542	4 080	279 955	13 740	5 734	900	18 632
Kap. V. I alt	440 355	811 325	704 505	20 641 418	909 070	268 141	529 454	519 032
VI. Helsepleie.								
a. Det almindelige sundhetsvesen	3 907	14 505	24 437	825 876	87 631	66 566	33 592	25 693
b. Sykehus, heru. epidemilasaretter	7 766	2 566	8 686	3 544 681	8 608	-	7 180	5 254
c. Sinnssykes forpleining	31 794	27 760	52 324	896 135	62 267	39 952	28 374	-
d. Kjøttkontroll og annen kontroll med næringsmidler	7 660	8 203	9 452	147 243	6 323	8 152	8 476	5 696
e. Bidrag til sanitets- og tuberkuloseforeninger	1 100	4 500	2 600	113 146	250	-	5 050	2 350
f. Bidrag til idrettens fremme	300	-	-	5 331	10 983	-	1 850	300
g. Bade- og svømmeanstalter	6 415	2 509	-	240 974	6 474	1 754	4 047	3 764
Kap. VI. I alt	51 128	60 043	97 499	5 773 386	182 556	116 424	88 569	43 057
VII. Offentlige arbeidere.								
a. Stadsingeniøren og fellesadministrasjonen	21 423	32 576	34 569	232 864	50 042	24 260	32 684	15 542
b. Veivesen	52 202	93 005	128 025	3 374 237	188 547	50 267	53 521	50 516
c. Gatebelysning	19 282	15 368	17 689	800 932	41 159	15 317	18 141	13 700
d. Vann- og kloakkvesen	9 501	30 456	74 138	186 7310	140 402	3 162	71 027	39 300
e. Brandvesen	91 680	89 227	124 183	1 155 216	191 793	26 723	100 715	69 250
f. Feiervesen	1 165	600	-	54 249	18 985	615	50	900
g. Renovasjon	1 916	3 587	2 250	-	-	1 040	9 519	7 028
h. Parker og offentlige anlegg	20 558	30 136	33 727	950 845	16 500	-	10 500	6 305
i. Ellers	790	15 733	24 977	486 149	16 922	886	2 693	-
Kap. VII. I alt	197 935	310 688	291 282	5 078 684	345 576	120 498	156 796	123 941
VIII. Renter og pensjoner.								
a. Pensjoner av bykassen	14 394	3 450	50 760	428 588	35 872	14 708	17 038	21 108
b. Tilskudd til pensjonsfond	33 640	50 665	-	-	-	200	3 200	-
c. Kommunens pensjonskasse	540	2 400	-	18 604	49 503	200	-	-
d. Renter	54 374	171 814	500 358	5 836 732	465 058	98 522	594 434	221 537
Kap. VIII. I alt	102 948	228 329	551 118	6 283 924	550 433	113 230	614 672	242 645

og inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

Skien	Arendal	Kristian-sand	Stavanger	Hauge-sund	Bergen	Ålesund	Kristian-sund	Trondheim	De andre byer	Tilsammen	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
7 209	8 181	15 368	63 353	11 050	116 318	15 597	9 435	81 630	59 363	1 017 294	d.
792	1 416	1 034	818	1 258	12 008	168	1 556	9 581	10 383	46 634	e.
21 998	-	-	11 042	-	2 466	-	2 301	23 029	43 402	498 771	f.
500	-	5 311	-	-	19 000	-	-	-	-	280 636	g.
14 228	8 358	9 847	31 420	22 769	385 724	55 339	11 373	33 283	288 913	3 954 418	h.
7 228	5 358	6 556	19 407	13 758	34 536	6 901	6 413	21 283	38 597	355 046	1.
7 000	3 000	3 291	12 013	1 179	16 270	15 248	-	12 000	28 731	186 375	2.
-	-	-	-	7 832	296 464	31 330	4 960	-	206 068	2 926 760	3.
-	-	-	-	-	38 454	1 860	-	-	15 517	486 237	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	329 618	i.
895	171	605	9 448	1 235	9 295	200	270	10 345	7 592	73 236	j.
-	-	59	-	249	-	150	825	-	2 411	3 834	k.
43 512	17 461	40 417	94 051	26 795	241 806	24 772	22 741	125 188	311 876	1 882 809	l.
2 100	1 813	8 749	36 630	50	111 105	5 009	285	29 806	46 302	577 070	m.
721 224	366 914	463 093	2 123 753	731 375	6 306 477	714 635	601 827	2 991 632	5 082 501	44 926 731	V
31 338	14 178	53 519	242 171	37 816	356 854	33 311	27 567	423 672	297 632	2 592 471	a.
12 206	5 520	48 195	46 910	21 010	297 848	3 323	13 373	1 617	115 666	4 046 709	b.
49 440	38 463	59 393	151 865	42 293	375 718	46 490	52 552	150 962	419 657	2 525 439	c.
7 451	180	523	20 362	12 986	13 857	7 490	6 294	37 613	89 541	397 502	d.
1 100	-	2 750	300	50	15 276	400	-	50	20 198	169 120	e.
-	2 000	200	560	-	2 568	-	-	-	4 400	28 492	f.
3 080	-	14 097	12 927	-	39 777	-	-	10 584	61 925	408 327	g.
104 615	60 341	178 677	381 275	114 155	1 101 898	84 368	99 786	621 264	1 009 019	10 168 060	VI
23 608	27 388	13 098	50 711	39 071	14 080	13 377	14 656	70 014	315 351	1 025 314	a.
130 236	90 843	86 606	144 234	72 068	730 600	47 026	51 874	240 488	987 103	6 571 398	b.
25 000	18 597	27 583	62 052	49 549	303 171	40 359	29 775	75 977	216 476	1 790 127	c.
- 45 026	-	36 830	-	88 426	-	176215	-	92 614	-	498948	d.
107 814	73 017	114 650	203 776	132 546	811 356	128 926	121 137	390 497	1 070 924	-	e.
- 1 432	-	-	51 644	-	-	-	28 525	-	-	5 003 430	f.
7 656	4 746	-	444	9 784	678 924	14 486	-	7 570	10 900	166 732	g.
10 858	1 000	6 406	26 734	10 758	162 446	7 540	-	500	59 596	51 441	h.
11 572	34 900	14 905	57 834	33 739	303 575	2 993	13 750	66 346	29 818	1 114 230	i.
254 974	213 661	174 822	421 214	254 901	2 476 679	125 742	148 008	717 473	2 557 977	13 970 851	VII
13 530	9 696	-	83 182	4 236	143 211	4 912	29 855	10 630	187 842	1 073 012	a.
950	13 137	66 231	50 000	-	908 190	25 415	-	104 162	120 043	1 375 433	b.
-	-	9 871	-	55 087	22 680	-	-	12 798	36 171	207 854	c.
602 339	141 955	133 170	1 373 434	142 273	4 188 965	302 500	144 845	1 669 549	2 264 496	18 906 355	d.
616 819	164 788	209 272	1 506 616	201 596	5 263 046	332 827	174 700	1 797 139	2 608 552	21 562 654	VIII

Tabell 4 (forts.). Bykommunenes kontante utgifter

Utgifter (forts.).	Halden	Sarpsborg	Fredrikstad	Oslo	Drammen	Horten	Tønsberg	Larvik
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Ordinære utgifter (forts.).								
IX. Andre ord. utgifter.				944 449				
a. Dyrtidstillegg	-	-	-	944 449	-	-	-	-
b. Dekning av underskudd på foreg. termin	3 834	-	51 237	-	-	-	51 718	45 775
c. Ellers	33 314	47 448	36 608	1 357 944	39 649	20 198	80 572	22 299
Kap. IX. I alt	37 148	47 448	87 845	1 302 393	39 649	20 198	132 290	68 078
A. Ordinære utgifter. I alt	1 315 044	2 156 088	2 523 884	56 930 131	3 522 231	1 147 829	2 115 616	1 556 191
B. Ekstraordinære utgifter.								
I. Kommunale eiendommer, fond og beholdninger.								
a. Nybygg. eller ombygging av kirker og utvidelse av kirkeg. .	54 858	210	-	-	1 402	-	-	-
b. do. av sykehuis	19 270	-	-	669 602	-	-	-	-
c. do. av folkeskolebygninger . .	-	-	-	80 376	-	-	-	-
d. do. av andre skolebygninger . .	-	2 781	-	168 954	-	8 500	-	-
e. do. vedk. fattigvesenets eien- dommer	-	-	-	131 831	-	-	-	-
f. Nybygg. eller ombygging ved offentl. arbeider	97 456	211 285	15 000	4 345 283	154 456	86 052	76 996	15 890
1. Vei- og brolegningsvesen . .	79 683	147 345	10 000	1 792 643	111 196	61 369	62 561	7 075
2. Brandvesen	-	-	-	229 294	-	-	-	-
3. Vann- og kloakkvesen . . .	17 773	58 410	5 000	1 406 783	33 298	24 683	14 435	8 811
4. Parker og offentl. anlegg .	-	-	-	123 773	-	-	-	-
5. Gateregulering	-	-	-	200 000	9 962	-	-	-
6. Renovasjon	-	-	-	569 888	-	-	-	-
7. Ellers	-	5 530	-	22 902	-	-	-	-
g. Bidrag til jernbaner	-	-	-	726 667	-	-	-	-
h. Nybygg og innkj. av andre eiend.	8 856	56 582	-	3 724 834	655 988	202 838	-	-
i. Andre ekstraordinære utgifter .	-	-	15 561	3 952 338	8 173	5 323	-	-
j. Utlån eller avsetning av komm. midler	90 000	-	164 989	2 136 884	-	1 854	79 447	-
k. Økning av beholdn. og forskudd ¹	÷ 50 457	÷ 6 885	393 100	3 006 990	79 489	÷ 84 214	110 698	654 92
Kap. I. I alt	219 983	263 973	588 650	18 943 759	899 508	220 353	267 141	670 81
II. Avdrag på eller betaling av gjeld	27 500	182 456	348 829	3 457 920	128 975	170 391	297 934	134 58
B. Ekstraordinære utg. I alt	247 483	446 429	937 479	22 401 679	1 028 483	390 744	565 075	805 40
Utgifter = inntekter (balanse)	1 562 527	2 602 517	3 461 363	79 331 810	4 550 714	1 538 573	2 680 691	2 361 59

Inntekter.

A. Ordinære inntekter.

I. Skatter og avgifter.

a. Eiendomsskatt, inntekts- og formuesskatt	1 555 630	2 321 408	2 672 110	55 908 864	3 662 646	1 471 085	2 759 769	1 988 49
b. Kommunale avgifter	14 224	23 288	42 186	1 439 035	58 979	29 867	62 510	21 04
1. Av kjøbmenn	8 325	9 530	13 590	248 750	20 325	6 275	12 640	9 67
2. Håndverksbrev	860	715	-	16 555	1 670	955	995	95
3. Næringer etter politivedt.	916	3 227	11 266	202 656	5 534	5 713	12 837	4 06

¹ Herav fellesutgifter ved kommunale kontorer kr. 106 031.

² Se note 1 side 30

g inntekter etter kommuneregnskapene 1930/31.

Skien	Arendal	Kristian-sand	Stavanger	Haugesund	Bergen	Ålesund	Kristian-sund	Trondheim	De andre byer	Tilsammen		
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	944 449	a.	
17 747	25 172	75 073	371 363	133 203	40 743	886 889	49 564	23 779	365 365	612 585	2 462 113	
c.	b.	c.				400 451	42 501	16 680	113 236	562 499	2 065 337	
17 747	25 172	75 073	504 566	40 743	1 287 340	92 065	40 459	478 601	1 175 084	5 471 899	IX	
2 373 496	1 314 818	1 985 411	7 056 037	2 142 922	224 11456	2 019 179	1 628 298	9 501 821	19 348 751	141 049 203	A.	
960	-	-	69 011	-	-	-	-	7 500	54 591	188 532	a.	
7 347	80 438	995	91 400	-	-	-	-	4 460	7 560	881 072	b.	
9 755	-	-	-	-	23 760	-	-	-	18 729	108 860	c.	
-	-	-	-	136 831	-	7 987	-	97 075	500	301 570	d.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 753	283 402	e.	
68 051	2 114	110 159	329 111	63 856	924 568	20 857	845	593 776	1 231 448	8 347 203	f.	
43 356	-	45 783	138 507	20 071	325 612	8 116	-	450 564	556 421	3 860 306	1.	
24 695	2 114	28 818	190 604	5 648	453 773	12 741	845	64 542	620 635	2 973 608	3.	
-	-	-	-	-	49 999	-	-	-	846	174 618	4.	
-	-	-	-	38 137	-	-	-	-	15 629	5 515	269 243	5.
-	-	35 558	-	-	50 063	-	-	-	27 612	-	597 500	6.
10 000	-	-	-	-	-	-	-	-	35 429	22 800	172 282	7.
-	-	200 710	277 021	257 515	326 014	-	4 267	508 440	541 000	6 764 065	h.	
16 000	-	17 297	28 515	18	52 548	-	3 070	142 089	56 721	4 297 653	i.	
93 582	873 686	611 412	÷ 1170 520	÷ 27 573	2 261 722	203 097	61 775	÷ 1878 543	÷ 82 876	2 940 470	j.	
177 633	885 800	957 640	÷ 455 435	392 296	4 143 279	223 954	77 944	÷ 525 203	1 984 896	29 936 982	I	
142 095	88 409	2 491	885 526	149 459	1 489 650	231 470	58 580	693 889	1 546 142	10 036 305	II	
319 728	974 209	960 131	430 091	541 755	5 632 929	455 424	136 524	168 686	3 531 038	39 973 287	B.	
2 693 224	2 289 027	2 945 542	7 486 128	2 684 677	280 443 85	2 474 603	1 764 822	9 670 507	22 879 789	181 022 490		
2 241 648	1 307 422	2 776 854	6 247 288	2 280 864	205 989 73	2 173 133	1 567 697	8 172 436	19 549 823	139 256 149	a.	
28 249	39 131	35 868	179 287	55 550	376 847	76 022	30 472	82 047	372 501	2 967 109	b.	
12 190	11 010	14 595	34 305	15 200	69 675	16 510	10 800	39 725	139 495	692 615	1.	
1 195	735	1 555	3 040	1 230	6 110	1 160	1 210	2 675	10 314	51 929	2.	
5 887	2 108	5 913	20 525	4 243	26 504	2 189	1 365	19 364	16 520	350 827	3.	

Tabell 5. Sammendrag av herreds-, fylkes- og bykommunenes

Nr.		1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Utestående kapitaler:			Verdi av faste					
		til- sammen	legater ¹	andre kapi- taler	kom- mune- lokaler	kirker med jordegods samt kirke- gårder	andel i preste- gårds- bygninger og klokker- gårder	skole- byg- ninger ²	eiendom- mer vedk. forsorgs- vesenet	sykehus og pleie- hjem ³
		1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1	Østfold	1 799	1 042	757	702	4 018	99	8 099	1 227	914
2	Akershus	6 091	2 282	3 809	2 900	8 049	596	30 737	355	12 694
3	Hedmark	3 574	2 869	705	944	4 092	484	7 853	869	1 758
4	Opland	778	644	134	987	4 121	406	6 574	1 031	661
5	Buskerud	1 500	1 247	253	691	5 048	130	8 403	788	878
6	Vestfold	2 373	1 062	1 311	1 352	3 637	296	6 921	341	703
7	Telemark	2 748	1 443	1 305	207	3 690	360	5 660	1 448	178
8	Aust-Agder	1 457	904	553	201	2 152	158	1 867	461	42
9	Vest-Agder	1 511	419	1 092	310	1 799	113	1 558	394	20
10	Rogaland	1 302	955	347	211	2 709	324	4 482	756	51
11	Hordaland	2 048	1 686	362	873	5 259	244	10 534	774	457
12	Sogn og Fjordane	729	534	195	425	3 658	205	4 173	140	25
13	Møre	1 226	1 115	111	193	6 049	268	4 361	351	53
14	Sør-Trøndelag . . .	1 421	1 052	369	398	4 240	188	3 646	599	482
15	Nord-Trøndelag . . .	1 087	806	281	239	3 362	184	3 545	850	53
16	Nordland	431	204	227	134	1 463	56	1 987	141	72
17	Troms	169	142	27	145	1 394	109	1 806	44	129
18	Finnmark	200	50	150	160	206	56	1 151	33	-
19	Herredskomm. i alt	30 444	18 456	11 988	11 072	64 946	4 276	113 357	10 602	19 170
20	Fylkeskommuner	13 786	1 554	12 232	-	-	- ⁵	14 081	-	40 914
21	Landkomm. i alt	44 230	20 010	24 220	11 072	64 946	4 276	127 438	10 602	60 084
22	Bykommuner . . .	38 615	5 830	32 785	9 328	37 455	682	83 970	11 070	60 605
23	Riket i alt 1930/31	82 845	25 840	57 005	20 400	102 401	4 958	211 408	21 672	120 689
24	—→ 1929/30	83 216	25 972	57 244	19 977	102 990	5 350	217 114	21 275	123 551
25	—→ 1928/29	88 008	25 096	62 912	19 706	104 244	5 482	221 159	21 198	123 164
26	—→ 1927/28	87 781	25 387	62 394	23 246	105 918	5 571	229 658	22 280	119 066
27	—→ 1926/27	83 747	24 729	59 018	24 466	105 431	5 675	231 352	20 474	117 952
28	—→ 1925/26	81 025	22 604	58 421	23 872	105 754	6 242	228 372	20 858	113 347

¹ Her er tatt med legatene samlede formue også i de tilfelle hvor denne omfatter andre verdier enn lærerjord. ³ Herunder også sinnssykeasyl. ⁴ Skog- og jordeiendommer er for byenes vedk. tatt med 1 635 000. ⁶ Herav Akers kommunens aktier i A/S Akersbanene kr. 7 952 324. ⁷ Herav havnekassenes

formue og lånegjeld ved utgangen av regnskapsåret 1930/31.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
							Lånegjeld:					
læge- boliger	komm. elektri- tetsverk	felles- komm. elektri- tetsverk	skog- og jord- eien- dom- mer *	andre faste eien- dommer	til- sammen	Annen formue, aktier o. l.	Sum av formue ⁸	komm. elektri- tetsverk	felles- komm. elektri- tetsverk	annen låne- gjeld	låne- gjeld i alt	Nr.
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
405	10 233	-	2 055	2 063	29 815	422	32 036	10 318	-	6 869	17 187	1
616	19 860	712	7 864	27 557	111 940	6 10 522	128 553	18 246	747	83 731	102 724	2
358	18 551	4 669	12 586	1 089	53 253	520	57 347	33 284	5 627	25 897	64 808	3
728	8 223	7 725	2 685	514	33 655	124	34 557	9 755	5 929	14 493	30 177	4
412	11 116	4 000	4 248	1 105	36 819	21	38 340	10 681	3 886	15 642	30 209	5
105	10 044	-	1 377	1 800	26 576	224	29 173	9 024	-	5 861	14 885	6
269	6 440	9 001	718	4 129	32 100	181	35 029	5 738	7 157	10 561	23 456	7
146	123	-	598	117	5 865	177	7 499	534	-	1 847	2 381	8
287	328	-	172	224	5 205	37	6 753	529	-	1 384	1 913	9
206	6 712	2 048	43	300	17 842	267	19 411	9 309	3 762	3 369	16 440	10
643	15 005	15 053	276	2 106	51 224	180	53 452	25 918	7 647	8 330	41 895	11
641	3 587	82	65	183	13 184	59	13 972	3 404	86	3 468	6 958	12
610	11 169	6 995	139	324	30 512	30	31 768	16 410	6 161	4 352	26 923	13
506	4 616	4 717	490	1 101	20 983	336	22 740	4 203	5 089	6 612	15 904	14
413	10 820	-	805	271	20 542	220	21 849	13 261	-	6 868	20 129	15
210	6 739	202	82	222	11 308	26	11 765	7 271	237	8 118	15 626	16
398	948	1 329	142	109	6 553	51	6 773	1 914	1 724	3 329	6 967	17
11	-	-	284	431	2 332	3	2 535	-	-	2 371	2 371	18
6 964	144 514	56 533	34 629	43 645	509 708	13 400	553 552	179 799	48 052	213 102	440 953	19
-	142 400	9 691	-	6 769	213 855	2 632	230 273	175 669	11 144	61 925	248 738	20
6 964	286 914	66 224	34 629	50 414	723 563	16 032	783 825	355 468	59 196	275 027	689 691	21
-	229 580	43 259	-	7 431 851	907 800	45 411	991 826	231 731	34 454	482 317	748 502	22
6 964	516 494	109 483	34 629	482 265	1 631 363	61 443	1 775 651	587 199	93 650	757 344	1 438 193	23
8 613	527 300	113 331	38 588	478 441	1 656 530	56 730	1 796 476	593 070	99 270	756 534	1 448 874	24
9 048	553 525	113 622	41 846	456 172	1 669 166	56 264	1 813 438	600 290	103 574	757 441	1 461 305	25
9 547	567 300	114 959	44 974	492 115	1 734 634	56 548	1 878 963	593 347	118 189	751 987	1 463 523	26
9 784	577 587	115 310	51 615	458 708	1 718 354	59 747	1 861 848	600 797	118 840	767 200	1 486 837	27
10 060	587 540	126 456	52 804	466 738	1 742 043	64 894	1 887 962	610 380	115 034	781 720	1 507 134	28

utestående kapitaler. ² Her er også tatt med verdien av lærerboliger, for landdistrikte også verdien av under «Andre faste eiendommer». ⁵ Herav landbruks- og husmorskoler kr. 12 446 000 og fylkesskoler kr. formue kr. 106 830. ⁸ Kassebeholdningene er ikke medregnet (se side 21).

Tabell 6. Bykommunenes formue

Nr.	Byer	1	2	3	4	5	6	7
		Verdier til-horende legater og fond	Samlet verdi av faste eiendommer	kirker, kirkegårder og prestegårder	skole-bygninger	vann-verk	kommunale elektrisitetsverk (bokført verdi)	andel i felles-kommunalt elektrisitetsverk
		1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1	Halden	2 464	17 579	825	1 440	1 050	9 144	-
2	Sarpsborg	1 221	9 908	715	1 280	1 800	763	-
3	Fredrikstad	1 844	15 355	1 723	1 681	1 600	1 133	-
4	Moss	65	7 334	300	1 042	550	738	-
5	Oslo	12 388	340 563	11 223	22 743	15 890	86 699	-
6	Hamar	816	4 792	132	641	510	-	1 719
7	Lillehammer	11	7 665	200	780	-	376	5 262
8	Gjøvik	90	3 100	50	380	625	605	-
9	Hønefoss	56	6 091	180	1 000	250	-	4 001
10	Drammen	156	19 984	662	2 410	1 406	5 910	-
11	Kongsberg	451	4 620	1 543	564	661	1 025	-
12	Horten	265	7 116	5	2 007	911	679	2 520
13	Tønsberg	421	23 791	422	2 208	750	12 593	2 616
14	Sandefjord	858	5 749	332	700	225	359	1 260
15	Larvik	1 083	10 237	432	1 240	1 330	326	2 423
16	Kragerø	115	2 415	205	290	378	176	-
17	Porsgrunn	14	8 802	570	788	600	360	3 936
18	Skien	494	9 463	1 319	1 846	500	2 033	-
19	Notodden	9	3 844	95	986	929	-	-
20	Risør	10	1 195	129	133	435	-	-
21	Arendal	60	9 970	1 105	1 195	1 000	3 686	-
22	Kristiansand	650	23 560	989	1 083	1 000	12 030	-
23	Mandal	6	5 718	330	95	124	4 372	-
24	Egersund	234	2 539	12	117	200	1 648	-
25	Stavanger	5 021	49 763	2 593	6 363	3 663	12 716	-
26	Haugesund	151	21 031	624	1 886	800	11 068	-
27	Bergen	1 245	101 226	976	7 972	2 500	14 706	10 774
28	Ålesund	1 903	22 458	1 090	2 684	2 310	2 038	5 643
29	Kristiansund	7	20 007	576	1 930	1 950	9 780	-
30	Trondheim	1 454	73 681	3 805	6 741	3 836	17 625	-
31	Namsos	47	2 365	118	107	343	1 208	-
32	Bodø	566	3 554	188	290	600	647	-
33	Narvik	-	6 936	653	845	30	1 025	-
34	Harstad	-	3 602	-	265	200	943	996
35	Tromsø	26	14 691	840	2 100	2 470	4 084	-
36	Hammerfest	75	1 527	164	193	250	329	-
37	Vardø	-	2 360	67	230	1 200	119	-
38	De andre byer . . .	4 339	33 209	2 945	5 715	2 758	8 637	2 109
	Tilsammen 1930/31	38 615	907 800	38 137	83 970	55 634	229 580	43 259
	—→— 1929/30	39 513	909 999	35 271	83 689	55 242	236 344	43 453
	—→— 1928/29	44 206	906 776	36 671	85 393	53 922	250 053	47 435
	—→— 1927/28	48 855	946 332	37 697	89 463	55 689	255 766	37 617
	—→— 1926/27	46 237	923 752	37 360	88 184	54 107	263 735	39 243
	—→— 1925/26	45 749	929 024	37 181	83 210	53 815	269 816	39 750

¹ Kassebeholdningene er ikke medregnet (se side 21).

og lånegjeld pr. 30 juni 1931.

8	9	10	11	12	13	14	15	
heves:				Herav vedkommende				
havnekasse-formue	eiendommer henh. under den offentlige forsorg	Annen formue (aktier, o. l.)	Bykommunenes formue i alt ¹	Bykommunenes lånegjeld i alt	kommunale elektrisitetsverk	felles-kommunale elektrisitetsverk	havnekasser	Nr.
1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	
863	442	584	20 627	9 801	9 232	-	33	1
748	356	2 746	13 875	3 008	7	-	185	2
2 071	-	2 702	19 901	12 648	2 000	-	2 054	3
2 697	52	400	7 799	4 675	162	-	3 112	4
38 126	4 036	21 187	374 138	276 982	87 920	-	15 701	5
-	405	904	6 512	2 817	338	703	-	6
-	50	93	7 769	5 813	1 597	2 587	-	7
35	150	39	3 229	1 961	700	-	-	8
-	263	101	6 248	4 613	-	3 887	-	9
2 983	620	470	20 610	17 016	6 511	-	1 594	10
-	109	255	5 326	1 182	385	-	-	11
410	131	106	7 487	5 662	201	2 897	472	12
980	123	149	24 361	25 971	13 010	3 009	30	13
488	96	111	6 718	2 804	-	1 449	117	14
783	190	6	11 326	7 871	293	2 786	380	15
369	79	67	2 597	1 734	360	-	266	16
350	108	793	9 609	11 302	466	2 954	207	17
1 022	220	71	10 028	10 406	2 427	-	891	18
-	-	35	3 888	2 820	178	-	-	19
263	18	-	1 205	718	-	-	108	20
995	102	-	10 030	5 104	3 676	-	271	21
3 565	115	152	24 362	21 002	19 000	-	1 554	22
174	65	-	5 724	4 877	4 412	-	81	23
159	34	79	2 852	3 659	2 602	-	82	24
6 882	228	759	55 543	44 309	11 600	-	2 506	25
2 050	138	260	21 442	20 653	10 068	-	849	26
16 065	824	7 089	109 560	89 616	16 957	4 991	7 240	27
3 539	88	827	25 188	16 898	3 224	5 781	257	28
2 609	357	419	20 433	23 022	9 900	-	1 200	29
9 536	361	3 055	78 190	55 379	6 382	-	6 300	30
341	65	77	2 489	3 574	1 273	-	100	31
678	-	101	4 221	1 915	671	-	223	32
2 701	-	183	7 119	5 891	3 755	-	826	33
570	1	187	3 789	5 862	2 060	1 249	380	34
1 349	192	426	15 143	14 405	4 132	-	561	35
128	67	5	1 607	1 469	300	-	83	36
149	36	163	2 523	2 320	35	-	32	37
3 152	790	810	38 358	19 171	5 897	2 116	1 833	38
106 830	10 911	45 411	991 826	748 930	231 731	34 454	49 528	
105 516	11 070	44 664	994 176	745 458	237 307	34 247	50 382	
107 630	11 018	43 587	994 569	748 671	240 474	36 153	51 053	
104 797	11 935	44 021	1 039 208	743 652	249 799	37 938	52 367	
103 294	11 207	47 597	1 017 586	757 895	254 738	36 628	52 684	
100 887	10 860	53 150	1 027 923	773 520	258 839	36 092	53 549	

Tabell 9. Spesifikasjon av byenes skatteligning 1930/31; relative tall.

Byer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Folke-mengde ¹	Antatt formue pr. inn-bygger	Antatt inntekt pr. inn-bygger	Utlignet bryskatt		Samlet beløp av kommunale skatter (formues-, inntekts- og eiendomsskatt) og avgifter				
				pr. 1000 kr. antatt formue	pr. 100 kr. skattbar inntekt	pr. inn-bygger	pr. skatt-yder	pr. 1000 kr. antatt formue	pr. 100 kr. antatt inntekt	pr. 100 kr. skattbar inntekt
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Halden	10 337	4 198	1 224	4,00	15,70	159,87	399,46	38,08	13,06	21,01
Sarpsborg	12 392	7 895	1 619	3,40	12,00	208,01	448,84	26,34	12,85	19,57
Fredrikstad	14 053	3 411	1 095	4,00	19,50	191,23	578,65	56,02	17,47	25,68
Moss	8 293	3 333	1 206	4,00	17,90	180,41	409,02	54,13	14,96	23,73
Oslo	253 124	6 274	1 964	3,40	12,67	227,15	504,44	36,20	11,56	17,46
Hammerfest	3 649	1 182	764	4,00	19,00	96,84	291,51	81,96	12,66	22,60
Vardø	3 450	1 295	679	4,00	19,00	86,31	202,58	66,67	12,72	24,45
De andre byer	47 036	2 926	922	² 3,53	² 15,23	107,68	265,95	36,80	11,68	19,28
Tilsammen 1930/31	800 514	4 221	1 377	3,64	15,63	180,65	448,78	42,80	13,12	20,02
—→ 1929/30	798 708	4 245	1 353	3,64	15,88	179,85	451,68	42,87	13,31	20,38
—→ 1928/29	797 015	4 176	1 417	3,66	15,41	182,93	459,28	43,88	12,93	19,61
—→ 1927/28	795 587	4 457	1 537	3,62	15,71	203,64	504,94	45,69	13,25	19,55
—→ 1926/27	798 277	4 705	1 698	3,62	15,76	222,71	533,40	47,33	13,11	19,26
—→ 1925/26	798 260	4 988	1 700	3,70	16,20	228,87	538,84	45,87	13,46	19,82

¹ Hjemmehørende folkemengde ^{1/12} 1930.² Gjennomsnittstall.

Tabell 12 (forts.). Utdrag av de kommunale elektrisitets-

Nr.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Utgifter									
		Renter	Kjøp av energi	Admini-strasjon og betjening	Drifts-materiell, vedlike-hold og mindre fornøyelser	Andre løpende utgifter	På anlegg og materiell	På uren-holde-lige fordrin-gar	Anvendt til utvi-delser av anlegget	Anvendt til avdrag på gjeld	Overskudd
	Felleskomm. elektr.verk: (Forts.)	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
39	Bergenshalvøens komm. Kraftselskap	1 024 273	624	73 284	30 031	101 224	258 056	-	-	-	404 024
40	Herlandsfoss komm. Kraftselskap	142 347	-	50 239	6 005	19 883	-	-	-	-	-
41	Nord-Hordland komm. Kraftlag	-	55 000	37 564	104 405	6 162	989	-	-	-	-
42	Alfot interkomm. Kraft-selskap	10 502	204 000	35 792	26 947	4 813	6 841	1 786	-	-	10 267
43	Tafjord Kraftselskap . . .	729 598	-	105 594	22 866	58 307	59 468	-	-	-	-
44	Istad Kraftselskap . . .	-	-	25 736	36 053	-	-	-	-	-	20 193
45	Orkedal komm. Elektr.v.	48 985	4 961	14 663	23 143	14 852	13 465	-	5 620	-	-
46	Fjæremfoss komm. Kraftselskap	142 494	199 277	43 915	65 959	5 057	67 279	2 959	-	-	28 459
47	Børsa og Skaun komm. Elektrisitetsverk	64 506	-	10 224	7 870	5 369	-	5 800	-	-	-
48	Hemnes og Korgen komm. Elektrisitetsverk	9 872	-	5 897	10 753	4 001	13 946	554	-	-	2 770
49	Vågsfjord Kraftselskap . .	114 204	-	28 439	21 602	7 077	30 784	1 218	-	-	-
50	Felleskomm. e.verk i alt	4 998 828	3 765 505	1 342 184	971 390	518 857	1 244 915	25 727	5 620	136 000	1553665
	Bykommunenes elektrisitetsverk:										
51	Halden	489 837	9 370	125 854	36 548	29 722	216 000	471	-	-	-
52	Sarpsborg	341	241 822	67 569	69 477	21 382	-	13 741	27 100	-	23 066
53	Moss	16 244	310 899	30 075	49 704	36 673	56 836	-	-	50 000	29 663
54	Oslo	4 545 727	3 159 686	2 551 801	1542170	729 782	5 233 318	27 382	-	-	824 633
55	Lillehammer	96 621	164 000	34 985	11 278	10 997	36 253	310	-	-	100 200
56	Drammen	359 549	-	233 291	212 075	933 817	612 569	14 067	-	-	178 962
57	Kongsberg	18 075	96 283	46 647	54 769	3 963	26 060	-	21 077	-	39 997
58	Horten	7 134	311 718	32 106	26 609	4 523	14 000	-	12 535	7 000	8 334
59	Tønsberg	752 140	73 479	112 507	68 329	86 263	454 642	3 108	-	-	-
60	Larvik	22 140	255 343	24 875	36 672	1 031	29 135	1 892	-	-	-
61	Porsgrunn	46 684	358 220	30 250	25 112	7 822	63 140	2 000	-	-	10 018
62	Skien	124 560	358 644	57 304	37 923	14 200	76 214	7 972	-	-	106 592
63	Arendal	213 998	362 855	115 059	89 978	25 521	100 000	1 529	-	-	-
64	Kristiansand	834 312	-	212 868	191 414	76 576	576 900	3 440	-	-	-
65	Mandal	356 097	-	31 516	28 868	22 481	-	-	-	-	-
66	Stavanger	696 572	-	296 141	299 787	242 760	815 241	5 000	-	-	20 000
67	Haugesund	278 763	107 000	123 850	118 023	30 055	110 000	4 793	-	-	59 874
68	Bergen	714 262	1 265 600	717 957	419 663	325 361	1 390 103	7 916	-	-	-
69	Ålesund	171 270	532 119	65 206	17 286	17 654	-	-	14 295	54 500	93 011
70	Kristiansund	331 398	-	96 239	56 718	37 654	39 136	2 000	-	-	-
71	Trondheim	311 868	-	391 040	226 055	213 470	977 872	11 387	-	-	969 837
72	Narvik	47 382	43 961	89 880	84 452	22 234	101 185	979	-	-	59 234
73	Tromsø	138 234	-	81 940	44 578	13 831	54 952	8 000	87 222	-	17 120
74	De andre byer	868 847	1 496 422	573 924	426 436	127 689	379 470	16 378	44 835	51 421	249 419
75	Bykommuner i alt	1 144 2055	9 147 421	6 142 884	41 739 24	30 354 61	11 363 026	13 236 5	20 706 4	162 921	278 9962
76	Riket i alt 1930/31	29598082	24710078	11141182	9396811	4304693	17851753	316968	336632	334643	5279525
77	—→ 1929/30	32398164	25096648	11009429	9495763	4559467	16930993	361630	407514	1575736	3469166

¹ Herunder overskudd på salg av forbruksgjenstander. ² Herunder husleieinntekt av verkets eiendommer

Tabell 13. Tillegg. Sammendrag av kommunenes og statens samlede kontante utgifter

	1930/31			
	Herreds-kommuner	Fylkes-kommuner	Land-kommuner i alt	By-kommuner
Utgifter.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
A. Ordinære utgifter, respektive driftsutgifter.				
I. Statens politiske organer ² , resp. kommunestyre og fylkesting	1 044	346	1 390	1 585
II. Fylkesmannsembedene og Justisdepartementets kommunalkontor	-	-	-	-
III. Statens skatteligning og skatteoppebørsel	-	-	-	-
IV. Kommunenes regnskaps- og skattevesen	4 200	162	4 362	4 724
V. Utenriksvesenet	-	-	-	-
VI. Forsvarsvesenet	-	-	-	-
VII. Retts-, politi- og fengselsvesenet	837	447	1 284	8 028
VIII. Kirken	4 644	-	4 644	3 596
IX. Skole ³ , videnskap, kunst m. v.:				
a. Høiskoler	1 648	-	1 648	3 830
b. Høiere almennskoler	13 419	4 405	17 824	18 108
c. Folkeskolen	728	1 272	2 000	5 078
d. Ellers ⁶	15 795	5 677	21 472	27 016
X. Sociale formål:				
a. Fattigvesenet	23 181	-	23 181	22 938
b. Alders- og uførhetstrygd	2 943	-	2 943	13 194
c. Rikstrygdeverket, resp. kommunebidrag til syke- og ulykketrygd	1 912	-	1 912	1 887
d. Nødsarbeide ⁴	940	-	940	2 927
e. Tilskudd til arbeidsledighetskasser og foranstaltninger til arbeidsledighetens bekjempelse	238	-	238	1 027
f. Småbruk-, Arbeiderbruk- og Boligbanken	-	-	-	-
g. Statens alkohollovgivning	-	-	-	-
h. Ellers	719	11	730	2 954
Kap. IX. I alt	29 933	11	29 944	44 927
XI. Helsepleie (medisinavl., sykeh., sinnssykeanst. m.v.)	3 170	4 551	7 721	10 168
XII. Offentlige arbeider:				
a. Veivesenet:				
1. Veiarbeider	-	-	-	-
2. Vedlikehold m. v.	8 353	6 509	14 862	6 571
a. I alt	8 353	6 509	14 862	6 571
b. Andre utgifter	624	196	820	7 400
Kap. XII. I alt	8 977	6 705	15 682	13 971
XIII. Landbruk	791	1 361	2 152	-
XIV. Handel, sjøfart og industri	-	-	-	-
XV. Renter og pensjoner:				
a. Renter	10 162	4 203	14 365	18 906
b. Pensjoner	411	-	411	2 657
Kap. XV. I alt	10 573	4 203	14 776	21 563
XVI. Andre utgifter	2 880	346	3 226	5 471
A. Ordinære utgifter, resp. driftsutgifter i alt	82 844	23 809	106 653	141 049

¹ Fra 1924/25 av er statistikken over statens og kommunenes finanser utarbeidet etter en staten til kommunene og fra fylkeskommunene til herredskommunene er således stroket i mottager-dekket ved e g n e midler. Statens og kommunenes samlede utgifter og inntekter under hver enkelt

² Omfatter utgiftene ved det Kongelige Hus, Regjeringen og Statssekretariatet, Stortinget og tagen de militære skoler, som i sin helhet er opført under forsvarer. ⁴ For statens vedkommende kr. 18 147 000. ⁶ Herunder landbruksskoler, fylkesskoler og private ungdomsskoler, lavere fagskoler, dekkedes av veiavgifter. ⁸ Herunder dekning av forskudd til Svalbardselskapet 19 101 000 kr.

og inntekter i budgettårene 1930/31, 1929/30, 1928/29, 1927/28, 1926/27 og 1925/26.¹

			1929/30			1928/29			1927/28	1926/27	1925/26
Kommunene i alt	Staten	I alt	Kommunene i alt	Staten	I alt	Kommunene i alt	Staten	I alt	I alt	I alt	I alt
1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
2 975	4 205	7 180	3 037	3 950	6 987	3 111	4 049	7 160	7 929	7 657	8 091
-	840	840	-	798	798	-	728	728	833	791	782
-	13 016	13 016	-	12 508	12 508	-	12 094	12 094	12 952	13 628	14 112
9 086	-	9 086	8 952	-	8 952	9 087	-	9 087	8 841	9 069	9 383
-	3 437	3 437	-	3 468	3 468	-	3 385	3 385	3 491	3 548	4 216
-	38 955	38 955	-	39 237	39 237	-	39 634	39 634	45 287	43 237	48 349
9 312	14 553	23 865	9 121	14 256	23 377	9 156	13 889	23 045	23 462	24 027	25 165
8 240	4 094	12 334	8 160	4 097	12 257	8 086	3 779	11 865	12 370	13 211	13 699
-	4 961	4 961	-	4 901	4 901	-	4 948	4 948	5 448	5 779	5 614
5 478	3 252	8 730	5 928	3 103	9 031	6 414	3 101	9 515	10 098	11 222	12 150
35 932	31 578	67 510	34 272	30 644	64 916	33 086	31 303	64 389	68 524	74 715	69 401
7 078	11 846	18 924	7 439	11 328	18 767	6 231	11 440	17 671	18 599	20 327	20 687
48 488	51 637	100 125	47 639	49 976	97 615	45 731	50 792	96 523	102 669	112 043	107 852
46 119	1 807	47 926	43 556	1 755	45 311	44 795	2 773	47 568	50 456	49 355	43 391
16 137	-	16 137	15 710	-	15 710	14 678	-	14 678	14 761	15 367	14 797
3 799	6 531	10 330	3 644	6 406	10 050	4 064	5 930	9 994	10 183	11 143	11 590
3 867	-	3 867	4 816	-	4 816	4 319	-	4 319	3 956	5 790	8 495
1 265	2 488	3 753	1 328	761	2 089	1 387	1 793	3 180	4 520	6 252	4 847
-	2 355	2 355	-	2 028	2 028	-	2 013	2 013	4 158	2 362	2 206
-	1 102	1 102	-	1 048	1 048	-	1 100	1 100	1 112	1 972	2 957
3 684	2 614	6 298	3 332	2 663	5 995	3 564	2 783	6 347	6 173	8 763	12 474
74 871	16 897	91 768	72 386	14 661	87 047	72 807	16 392	89 199	95 319	101 004	100 757
17 889	14 480	32 369	17 696	14 013	31 709	17 820	14 869	32 689	34 790	39 218	41 071
-	6 579	6 579	-	6 142	6 142	-	7 012	7 012	6 009	7 958	8 280
21 433	7 8937	30 370	20 673	7 8734	29 407	20 819	7 8255	29 074	26 189	28 172	30 750
21 433	15 516	36 949	20 673	14 876	35 549	20 819	15 267	36 086	32 198	36 130	39 030
8 220	4 130	12 350	7 942	3 952	11 894	7 981	3 850	11 831	13 918	14 757	16 676
29 653	19 646	49 299	28 615	18 828	47 443	28 800	19 117	47 917	46 116	50 887	55 706
2 152	14 615	16 767	2 190	16 414	18 604	1 998	15 208	17 206	16 068	12 131	12 264
-	14 182	14 182	-	13 393	13 393	-	833 772	33 772	13 857	14 305	15 864
33 271	83 691	116 962	31 833	82 319	114 152	31 636	83 721	115 357	112 832	124 295	144 269
3 068	7 311	10 379	2 660	6 960	9 620	4 148	6 484	10 632	10 712	10 418	11 563
36 339	91 002	127 341	34 493	89 279	123 772	35 784	90 205	125 989	123 544	134 713	155 832
8 697	11 737	20 434	9 307	30 053	39 360	12 224	23 997	36 221	5 51 382	36 858	47 239
247702	313296	560998	241596	324931	566527	244604	341910	586514	598 910	616 327	660 382
											A.

felles plan (se N. Off. Stat. VIII. 44). Utgifter og inntekter er bl. a. opført netto. Bidrag fra kommunens regnskapsutdrag. Kommunene er altså opført bare med de utgifter som de selv har budgetpost kan derfor finnes ved direkte summering av de tall som er opført i tabellene. Statsrevisjonen. ³ Alle skoler som staten og kommunene yder bidrag til er her tatt med under bidrag til nødsarbeide ført opp under Xe. ⁵ Herav dekning av tap på valutaordningen videnskapelige og kunstneriske formål m. v. ⁷ Herunder vedlikehold av gjennemgangsveier som

Tabell 13. Tillegg (forts.). Sammendrag av kommunenes og statens samlede kontante

	1930/31			
	Herreds-kommuner	Fylkes-kommuner	Land-kommuner i alt	By-kommuner
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
Utgifter (forts.).				
B. Ekstraordinære utgifter, respekt. kapitalutgifter.				
I. Nybygging og ombygging av kirker	523	-	523	189
II. —— sykeh. og sinnsykeeasyler	-	169	169	881
III. —— folkeskolebygninger og innkjøp av lærerjord ¹	2 515	-	2 515	109
IV. —— andre skolebygninger ¹	128	-	128	302
V. —— vedk. fattigvesenet	109	-	109	283
VI. Offentlige arbeider:				
a. Jernbaneanlegg	487	801	1 288	775
b. Telegraf- og telefonanlegg	-	-	-	-
c. Kraft- og reguleringsanlegg ²	-	-	-	-
d. Nybygging og ombygging av veier, gater og broer ¹	2 765	1 673	4 438	3 860
e. —— vann- og kloakkledn.	-	-	-	2 974
f. Andre offentlige arbeider	-	-	-	1 513
Kap. VI	3 252	2 474	5 726	9 122
VII. Andre eiendommer ³	1 722	275	1 997	6 764
VIII. Utlån, avsetninger og fond	4 961	1 321	6 282	2 940
IX. Avdrag på gield	9 761	6 709	16 470	10 036
X. Andre ekstraordinære utgifter	-	-	-	4 298
XI. Økning av beholdninger og forskudd ⁵	÷ 2 481	÷ 139	÷ 2 620	5 049
B. Ekstraordinære utgifter, resp. kapitalutgifter i alt	20 490	10 809	31 299	39 973
Utgifter = inntekter (balanse)	103 334	34 618	137 952	181 022
Inntekter.				
A. Ordinære inntekter, respekt. driftsinntekter.				
I. Skatter og avgifter:				
a. Inntekts- og formuesskatter (for kommunene også eiendomsskatt)	90 575	28 036	118 611	139 256
b. Forbruksskatter	-	-	-	-
c. Andre skatter og avgifter	1 253	669	1 922	2 967
Kap. I. I alt	91 828	28 705	120 533	142 223
II. Formues- og erhvervstinntekter:				
a. Renter ⁴	2 714	1 043	3 757	4 477
b. Inntekter av aktier o. l.	-	20	20	625
c. Inntekter av forskjellige faste eiendommer .	1 927	69	1 996	1 808
d. Overskudd av bedrifter	÷ 2 167	÷ 2 720	÷ 4 887	535
Kap. II. I alt	2 474	÷ 1 588	886	7 445
III. Andre inntekter	801	122	923	1 144
A. Ordinære inntekter, resp. driftsinntekter i alt	95 103	27 239	122 342	150 812
B. Ekstraordinære inntekter, resp. kapitalinntekter.				
I. Av kommunenes og statens formue:				
a. Avdrag på og innbetaling av utestående midler	2 397	1 255	3 652	963
b. Inndragning av fond og avsetninger	-	-	-	4 985
c. Salg av eiendommer	1 377	31	1 408	1 092
d. Ellers	-	-	-	889
Kap. I. I alt	3 774	1 286	5 060	7 929
II. Lå nemidler ⁶	4 457	6 093	10 550	22 281
B. Ekstraordinære inntekter, resp. driftsinntekter i alt	8 231	7 379	15 610	30 210
Inntekter = utgifter (balanse)	103 334	34 618	137 952	181 022

¹ Staten opfører bygging av veier, sykehus, skoler o. l. på driftsbudgettet (se side 22). munenes bygging av vann- og kloakkledninger spesifiseres ikke i de innsendte regnskapsutdrag, betalt skatt. ⁶ Heri går inn budgettoverskudd, som for staten utgjorde i 1926/27 4 382 000 kr.,

² For statens vedk. går her inn budgettunderskudd, i 1924/25 37 019 000 kr., i 1925/26

Rekke VIII.

Trykt 1932:

- Nr. 174. Sundhetstilstanden og medisinalforholdende 1929. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 175. Det civile veterinævesen 1930. (*Service vétérinaire civil.*)
- 176. Rekruttering 1927. (*Rekrutement.*)
- 177. Norges jernbaner 1930—1931. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 178. Norges industri 1930. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 179. Meieribrukets i Norge i 1930. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1930.*)
- 180. Norges skibsfart 1930. (*Navigation.*)
- 181. Den Norske Statskasses finanser 1913/14—1932/33. (*Finances de l'État.*)
- 182. Folketellingen 1 desember 1930. I. Folkemengde og areal i Rikets forskjellige deler. Beboerde øer. Hussamlinger på landet. (*Recensement du 1er décembre 1930: I. Population et superficie des divisions administratives, etc.*)
- 183. Sjømannstrygden 1929. Fiskertrygden 1929. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 184. Norges telegrafvesen 1930—31. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 185. Norges kommunale finanser 1929—30. (*Finances des communes.*)
- 186. Kommunevalgene 1931. (*Élections en 1931 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 187. Norges postvesen 1931. (*Statistique postale.*)
- 188. Jordbruksstillingen 20 juni 1929. Fjerde hefte. Oversikt. (*Recensement du 20 juin 1929. Aperçu général.*)
- 189. Industriarbeidertrygden. Ulykkestrygden 1929. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 190. Kriminalstatistikk 1929 og 1930. (*Statistique de la criminalité pour les années 1929 et 1930.*)
- 191. Undersøkelse om enkelte bankforhold pr. ³¹/₇, 1931. (*Recherches concernant les banques privées par actions et les caisses d'épargne par le 31 ième juillet 1931.*)
- 192. Folketellingen 1 desember 1930. II. Trossamfund. (Hjemmehørende folke-mengde.) (*Recensement du 1er décembre 1930: II. Population de droit classée par culte.*)
- 193. Norges bergverksdrift 1931. (*Mines et usines.*)
- 194. Landbruksareal og husdyrholt 1932. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1932. Recensement représentatif.*)
- 195. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 juli 1932. (*Les divisions civiles, ecclésiaستiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1932.*)
- 196. Folketellingen 1 desember 1930. III. Folkemengden fordelt etter: 1) kjønn, alder og ekteskapelig stilling, 2) livsstilling og 3) fødested. — «Oslobefolking» utenfor Oslo. (*Recensement du 1er décembre 1930: III. Population répartie par 1) le sexe l'âge et l'état civil, 2) profession et 3) lieu de naissance. — Population d'Oslo hors d'Oslo.*)
- 197. Forsikringsselskaper 1931. (*Sociétés d'assurances.*)
- 198. Syketrygden 1931. (*Assurance-maladie.*)

Trykt 1933:

- Nr. 199. Norges fiskerler 1930. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 200. Norges Brandkasse 1929—1931. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1933 (forts. suite):

- Nr. 1. Norges industri 1931. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
  - 2. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1930. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
  - 3. Norges jernbaner 1931—1932. (*Chemins de fer norvégiens.*)
  - 4. Det civile veterinærvesen 1931. (*Service vétérinaire civil.*)
  - 5. Norges handel 1931. (*Commerce.*)
  - 6. Meieribruket i Norge i 1931. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1931.*)
  - 7. Norges kommunale finanser 1930—31. (*Finances des communes.*)
-

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet 51de årgang 1932. Oslo 1932.
(*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 50de bind 1932. Oslo 1933.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsgaver over vareomsetningen med utlandet 1932. Tyvende bind. Oslo 1933.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1932. Vingtième année.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920. Kristiania
1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning
meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksem-
plarer av disse årganger.

5 mai 1933.